ENGLISH VOCABULARY - DAY 3

भाग 1 - Idioms and Phrases

नमस्कार विद्यार्थ्यांनो, इंग्रजीतील idioms कठीण वाटले तरी ते रोजच्या व्यवहारात, वर्तमानपत्रात आणि मुलाखतीत सतत वापरले जातात. एकदा त्यांचा अर्थ, उगम आणि वापर समजला की ही भीती नाहीशी होते.

1. As thick as two short planks (अॅज थिक अॅज टू शॉर्ट प्लँक्स)

- मराठी अर्थ: अत्यंत मूर्ख, बुद्धी कमी असणे English Meaning: Extremely stupid or slow to understand
- उत्पत्ती: लाकडाचे दोन जाड (thick) आणि छोटे (short) तुकडे एकत्र ठेवले तर ते डोकं समजण्याइतके जाड वाटतात - यावरून बुद्धीच्या अभावाला उपहासात्मक पद्धतीने जोडले गेले.
- Example: The manager got frustrated because his new assistant was as thick as two short planks when it came to simple calculations.
- मराठी भाषांतर: मॅनेजरला राग आला कारण त्याचा नवीन सहाय्यक साध्या (calculations) करण्यातही अत्यंत मूर्ख होता.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Critics said the policy draft was prepared by people who were as thick as two short planks, ignoring basic ground realities. मराठी अर्थ: टीकाकारांनी सांगितले की हा धोरण मसुदा अशा लोकांनी तयार केला जे जमिनीवरील वास्तवाकडे दुर्लक्ष करणारे अत्यंत मूर्ख होते.
- मराठी शब्द संग्रह: मठ्ठ (dull), निर्बुद्ध (slow-witted), गबाळग्रंथी (careless-minded)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Thick planks" म्हणजे जाड फळ्या - डोकं जाड (thick) असणं म्हणजे समजायला वेळ लागणं, अशी सोपी कल्पना करा.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: The phrase "as thick as two short planks" means - A) Very intelligent B) Very stupid C) Very tall D) Very strong उत्तर: B) Very stupid
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा idiom शारीरिक जाडी/उंची संदर्भात वापरतात, जे चूक आहे. हा केवळ बुद्धीच्या अभावासाठीच वापरला जातो.

---

2. Ask after (आस्क आफ्टर)

- मराठी अर्थ: तब्येतीची विचारपूस करणे English Meaning: To inquire about someone's health or well-being
- उत्पत्ती: "after" इथे "regarding/about" या अर्थाने वापरले जाते - म्हणजे एखाद्या व्यक्तीबद्दल चौकशी करणे.
- Example: Whenever my grandmother visits, she always asks after every neighbor's health before discussing anything else.
- मराठी भाषांतर: जेव्हा माझी आजी येते, तेव्हा ती इतर कोणत्याही (topic) वर बोलण्याआधी प्रत्येक शेजाऱ्याच्या

तब्येतीची विचारपूस करते.

- चालू घडामोडींशी संबंध: The Chief Minister asked after the health of flood-affected citizens during his visit to the relief camp. मराठी अर्थ: मुख्यमंत्र्यांनी मदत छावणीतील भेटीदरम्यान पूरग्रस्त नागरिकांच्या तब्येतीची विचारपूस केली.
- मराठी शब्द संग्रह: क्षेमकुशल विचारणे (inquire well-being), खबरबात घेणे (take updates)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Ask" + "after (someone's health)" - म्हणजे कोणाच्या मागे (after) लागून त्याची खबर विचारणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Ask after" means - A) To ask for permission B) To inquire about someone's well-being C) To follow someone D) To postpone a question उत्तर: B) To inquire about someone's well-being
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: "Ask for" आणि "Ask after" मध्ये गल्लत होते. Ask for म्हणजे काहीतरी मागणे, तर Ask after म्हणजे विचारपूस करणे.

---

3. Asleep at the wheel (अस्लीप ॲट द व्हील)

- मराठी अर्थ: निष्काळजी असणे, जबाबदारीकडे दुर्लक्ष करणे English Meaning: Not attentive or responsible; being negligent in one's duty
- उत्पत्ती: गाडी चालवतानाच झोपी गेल्यास अपघात होतो - यावरून जबाबदारीच्या क्षणी निष्काळजी राहणाऱ्या व्यक्तीसाठी हा वाक्प्रचार तयार झाला.
- Example: The security guard was asleep at the wheel when the theft occurred right under his watch.
- मराठी भाषांतर: चोरी झाली तेव्हा सुरक्षा रक्षक त्याच्याच नजरेखाली (watch) निष्काळजी होता.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Opposition alleged that the administration was asleep at the wheel during the sudden power outage across the city. मराठी अर्थ: शहरभर अचानक झालेल्या वीजपुरवठा खंडाच्या (power outage) वेळी प्रशासन निष्काळजी होते असा आरोप विरोधकांनी केला.
- मराठी शब्द संग्रह: गाफील राहणे (remain off-guard), हलगर्जी दाखवणे (show negligence)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Wheel" म्हणजे स्टीयरिंग - चालक झोपला (asleep) तर अपघात ठरलेला, म्हणजे जबाबदारीत निष्काळजीपणा.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Asleep at the wheel" refers to someone who is - A) Sleeping peacefully B) Driving carefully C) Negligent about responsibility D) Very alert उत्तर: C) Negligent about responsibility
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: काही विद्यार्थी हा वाक्प्रचार शब्दशः "गाडी चालवतानाची झोप" असा घेतात, प्रत्यक्षात तो कोणत्याही जबाबदारीतील दुर्लक्षासाठी वापरला जातो.

Shree

4. Assume airs (ॲसम्यूम एअर्स)

- मराठी अर्थ: गर्विष्ठपणे वागणे English Meaning: To pretend to be superior; to act arrogant
- उत्पत्ती: "Airs" म्हणजे बनावटी थाट-माट, आविर्भाव - जो प्रत्यक्ष योग्यतेपेक्षा जास्त उच्च दाखवण्यासाठी घेतला जातो.
- Example: After winning a small local award, he began to assume airs and stopped talking to his old friends.
- मराठी भाषांतर: एक लहानसा स्थानिक पुरस्कार जिंकल्यानंतर तो गर्विष्ठपणे वागू लागला आणि जुन्या मित्रांशी बोलणे बंद केले.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Some newly elected representatives start assuming airs, forgetting that public service demands humility. मराठी अर्थ: काही नवनिर्वाचित प्रतिनिधी गर्विष्ठपणे वागू लागतात, हे विसरून की सार्वजनिक सेवेसाठी नम्रता आवश्यक आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: तोरा मिरवणे (show off), फुशारकी मारणे (boast)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Assume" म्हणजे गृहीत धरणे + "Airs" म्हणजे बनावटी थाट - म्हणजे स्वतःला मोठे समजून तसे थाटात वागणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "To assume airs" means - A) To breathe fresh air B) To behave humbly C) To pretend to be superior D) To travel by air उत्तर: C) To pretend to be superior
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: "Airs" या शब्दाचा शब्दशः अर्थ "हवा" असा घेतला जातो, पण इथे तो अर्थ "बनावटी रुबाब" असा आहे.

---

5. At a discount (ॲट अ डिस्काउंट)

- मराठी अर्थ: कमी किमतीत; कमी होणे English Meaning: At a reduced price or value; declining in significance
- उत्पत्ती: व्यापारी भाषेतून आलेला हा वाक्प्रचार - मूळ किमतीपेक्षा कमी किमतीत वस्तू विकणे यावरून पुढे "महत्त्व कमी होणे" या लाक्षणिक अर्थाने वापरला जाऊ लागला.
- Example: Traditional skills are being sold at a discount in today's fast-paced digital world.
- मराठी भाषांतर: आजच्या वेगवान डिजिटल जगात पारंपरिक कौशल्यांचे महत्त्व कमी होत चालले आहे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Farm produce is often sold at a discount right after harvest due to lack of storage facilities. मराठी अर्थ: साठवणुकीच्या (storage) सुविधांच्या अभावामुळे शेतमाल कापणीनंतर लगेच कमी किमतीत विकला जातो.
- मराठी शब्द संग्रह: सवलत (concession), मोल कमी होणे (value diminishing)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: दुकानातील "Discount" प्रमाणेच इथे पण अर्थ - काहीतरी कमी किमतीत/कमी महत्त्वाने बघितले जाणे.

- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At a discount" can mean - A) At full price B) At a reduced value or significance C) At maximum importance D) Permanently banned उत्तर: B) At a reduced value or significance
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा वाक्प्रचार फक्त "sale/offer" या अर्थानेच घेतात, पण तो अमूर्त गोष्टींच्या (जसे कौशल्य, महत्त्व) घसरणीसाठीही वापरला जातो.

---

6. At a loose end / loose ends (ॲट अ लूज एंड)

- मराठी अर्थ: रिकामा असणे, काहीच काम नसणे English Meaning: Unoccupied or idle; having nothing particular to do
- उत्पत्ती: जहाजावरील दोरखंडाचे (rope) टोक जर मोकळे (loose) राहत असेल तर ते निरुपयोगी ठरते - यावरून निष्क्रिय, काम नसलेल्या व्यक्तीसाठी हा वाक्प्रचार आला.
- Example: After his retirement, he felt at a loose end for the first few months.
- मराठी भाषांतर: निवृत्तीनंतर पहिल्या काही महिन्यांत त्याला अगदी रिकामे वाटले.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Many youths remain at a loose end during long gaps between competitive exam attempts. मराठी अर्थ: स्पर्धा परीक्षांच्या प्रयत्नांमधील मोठ्या अंतरादरम्यान अनेक तरुण रिकामे राहतात.
- मराठी शब्द संग्रह: निष्क्रिय राहणे (remain idle), वेळ फुकट जाणे (waste of time)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: दोरीचे टोक (end) मोकळे (loose) असेल तर ते कुठेच बांधलेले नाही - म्हणजे कुठलेही काम नसणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At a loose end" means - A) Very busy B) Having nothing to do C) Tied firmly D) Well organized उत्तर: B) Having nothing to do
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: हा वाक्प्रचार "loose" या शब्दावरून "सैल कपडे/वस्तू" असा शब्दशः घेतला जातो, पण खरा अर्थ निष्क्रियता दाखवतो.

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. The employee was found _____ when the fire alarm rang and no one noticed.
2. He started to _____ after getting a small promotion.
3. Old handicrafts are sold _____ at the roadside market now.
4. She always _____ her sick colleagues at work.
5. He was completely _____ after finishing his project early with nothing to do.

उत्तरे: 1. asleep at the wheel 2. assume airs 3. at a discount 4. asks after 5. at a loose end

7. At a loss (ॲट अ लॉस)

- मराठी अर्थ: संभ्रमित होणे, गोंधळणे English Meaning: Unable to decide or understand; confused about what to do or say

Shree

- उत्पत्ती: व्यापारात "loss" म्हणजे तोटा - जेव्हा एखाद्याला दिशाच सापडत नाही, तेव्हा तो जणू काही आपला मार्ग/निर्णय "गमावून" (loss) बसलेला असतो, यावरून हा लाक्षणिक अर्थ रूढ झाला.
- Example: When the interviewer asked an unexpected question, the candidate was completely at a loss for words.
- मराठी भाषांतर: मुलाखत घेणाऱ्याने अनपेक्षित प्रश्न विचारला तेव्हा उमेदवार शब्दच सुचेनासा होऊन पूर्णपणे संभ्रमित झाला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Officials were at a loss to explain the sudden spike in vegetable prices during the festival season. मराठी अर्थ: सणासुदीच्या काळात भाजीपाल्याच्या किमतीत झालेली अचानक वाढ स्पष्ट करण्यास अधिकारी संभ्रमित झाले.
- मराठी शब्द संग्रह: गोंधळून जाणे (get puzzled), उत्तर न सुचणे (fail to find an answer)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: जसं व्यापारात "loss" म्हणजे काहीतरी गमावणं, तसंच इथे माणूस आपला विचार/शब्द गमावून बसतो - म्हणजे गोंधळणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At a loss" means - A) Making good profit B) Confused and unable to decide C) Winning easily D) Very confident उत्तर: B) Confused and unable to decide
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा वाक्प्रचार फक्त "आर्थिक तोटा" या अर्थाने घेतात, पण इथे तो मानसिक गोंधळ/संभ्रम दाखवतो.

---

8. At a stone's throw (अ‍ॅट अ स्टोन्स थ्रो)

- मराठी अर्थ: अगदी जवळ English Meaning: Very close by; a very short distance away
- उत्पत्ती: एखादा दगड (stone) हाताने भिरकावला (throw) तर तो जितक्या अंतरावर पडेल तितकेच अंतर जवळचे मानले जाते - यावरून अगदी जवळच्या अंतरासाठी हा वाक्प्रचार रूढ झाला.
- Example: The new government hospital is at a stone's throw from our village, making healthcare easily accessible.
- मराठी भाषांतर: नवीन सरकारी रुग्णालय आमच्या गावापासून अगदी जवळ आहे, त्यामुळे आरोग्यसेवा सहज उपलब्ध होते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The new railway station is at a stone's throw from the district collector's office, easing daily commute. मराठी अर्थ: नवीन रेल्वे स्थानक जिल्हाधिकारी कार्यालयापासून अगदी जवळ आहे, त्यामुळे दैनंदिन प्रवास सोपा झाला आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: हाकेच्या अंतरावर (within calling distance), नजीक असणे (be nearby)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: दगड फेकल्यावर जितके अंतर जाईल, तितकेच अंतर "जवळ" मानायचे - म्हणजे खूपच कमी अंतर.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At a stone's throw" means - A) Very far away B) Very close by C) Impossible to reach D) Located abroad उत्तर: B) Very close by

Shree

- विद्यार्थी कुठे चुकतात: काही विद्यार्थी हा वाक्प्रचार शब्दशः "दगड मारण्याची क्रिया" असा घेतात, पण तो फक्त अंतर दर्शवण्यासाठी वापरला जातो.

---

9. At close quarters (ॲट क्लोज क्वार्टर्स)

- मराठी अर्थ: अगदी जवळ, निकट संपर्कात English Meaning: Very near; in close physical proximity to someone or something
- उत्पत्ती: लष्करी भाषेतून आलेला हा वाक्प्रचार - "quarters" म्हणजे जागा/निवासस्थान, आणि सैनिक जेव्हा शत्रूच्या अगदी जवळ लढतात तेव्हा त्याला "close quarters combat" म्हणतात, यावरून सर्वसाधारण अर्थाने अगदी जवळचा संपर्क दाखवण्यासाठी वापरले जाते.
- Example: Working at close quarters with the senior scientist helped the young researcher learn advanced techniques quickly.
- मराठी भाषांतर: वरिष्ठ शास्त्रज्ञासोबत अगदी जवळून काम केल्याने तरुण संशोधकाला प्रगत तंत्रे लवकर शिकता आली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The two leaders discussed the border issue at close quarters during the bilateral summit. मराठी अर्थ: द्विपक्षीय शिखर परिषदेदरम्यान दोन्ही नेत्यांनी सीमाप्रश्नावर अगदी जवळून चर्चा केली.
- मराठी शब्द संग्रह: निकट संपर्क (close contact), समीप असणे (be in proximity)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Quarters" म्हणजे राहण्याची जागा - जेव्हा दोन जण एकाच जागेत अगदी जवळ असतात, तेव्हा close quarters.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At close quarters" means - A) At a great distance B) Very near or in close proximity C) In a locked room D) After a long time उत्तर: B) Very near or in close proximity
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी याला फक्त "घर/निवास" या अर्थाशी जोडतात, पण तो कोणत्याही प्रकारच्या जवळिकीसाठी (शारीरिक किंवा कामाच्या संदर्भात) वापरला जातो.

10.At cross purposes (ॲट क्रॉस पर्पजेस)

- मराठी अर्थ: एकमेकांच्या विपरीत, गैरसमजातून वागणे English Meaning: Misunderstanding each other, often while trying to achieve different or conflicting goals without realizing it
- उत्पत्ती: "Cross" म्हणजे आडवे/विरुद्ध दिशेने आणि "purposes" म्हणजे उद्देश - जेव्हा दोन व्यक्तींचे उद्देश एकमेकांना छेदत (cross) जातात आणि त्यांना त्याची जाणीवही नसते, तेव्हा हा वाक्प्रचार वापरला जातो.
- Example: The two departments were working at cross purposes, which delayed the entire project by several weeks.
- मराठी भाषांतर: दोन्ही विभाग एकमेकांच्या विपरीत दिशेने काम करत होते, ज्यामुळे संपूर्ण प्रकल्प अनेक आठवडे लांबला.

Shree

- चालू घडामोडींशी संबंध: The central and state agencies sometimes work at cross purposes on disaster management, causing confusion during emergencies. मराठी अर्थ: आपत्ती व्यवस्थापनात केंद्र आणि राज्य यंत्रणा कधीकधी एकमेकांच्या विपरीत दिशेने काम करतात, ज्यामुळे आणीबाणीच्या काळात गोंधळ निर्माण होतो.
- मराठी शब्द संग्रह: गैरसमज होणे (misunderstanding arise), विसंगत काम करणे (act inconsistently)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Cross" म्हणजे आडवे जाणे - दोघांचे रस्ते/उद्देश एकमेकांना आडवे छेदतात, म्हणजे परस्परविरोधी दिशेने काम.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At cross purposes" means - A) Working together with the same goal B) Misunderstanding each other's intentions C) Completing a task successfully D) Following strict rules उत्तर: B) Misunderstanding each other's intentions
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: हा वाक्प्रचार फक्त "भांडण" या अर्थाने घेतला जातो, पण तो प्रत्यक्षात गैरसमजातून निर्माण होणाऱ्या विसंगतीला दर्शवतो, जिथे भांडण नसतानाही गोंधळ होतो.

11.At dagger's drawn (अ‍ॅट डॅगर्स ड्रॉन)

- मराठी अर्थ: शत्रुत्वाच्या स्थितीत English Meaning: In a state of open hostility or intense conflict with someone
- उत्पत्ती: जुन्या काळी भांडण होण्यापूर्वी लोक कट्यार (dagger) उपसून (drawn) एकमेकांसमोर उभे राहत असत - यावरून तीव्र शत्रुत्वाच्या स्थितीसाठी हा वाक्प्रचार रूढ झाला.
- Example: The two business partners have been at daggers drawn ever since the disputed property deal.
- मराठी भाषांतर: वादग्रस्त मालमत्ता व्यवहारापासून दोन्ही व्यावसायिक भागीदार तीव्र शत्रुत्वाच्या स्थितीत आहेत.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The two political alliances remain at daggers drawn ahead of the upcoming local body elections. मराठी अर्थ: आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांपूर्वी दोन्ही राजकीय आघाड्या तीव्र शत्रुत्वाच्या स्थितीत आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: तीव्र वैर (bitter rivalry), संघर्षाची स्थिती (state of conflict)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: कट्यार उपसलेली (drawn dagger) म्हणजे भांडणासाठी सज्ज - म्हणजे तीव्र शत्रुत्व.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At daggers drawn" means - A) In complete peace B) In a state of open hostility C) In deep friendship D) In silent agreement उत्तर: B) In a state of open hostility
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा वाक्प्रचार शब्दशः "शस्त्र वापरणे" असा घेतात, पण तो कोणत्याही तीव्र मतभेद/वैमनस्याच्या स्थितीसाठी वापरला जातो, प्रत्यक्ष शस्त्राचा वापर आवश्यक नाही.

12.At home (ॲट होम)

- मराठी अर्थ: सक्षम, सोयीस्कर, आत्मविश्वासपूर्ण English Meaning: Comfortable and relaxed; being confident or competent in a particular situation
- उत्पत्ती: स्वतःच्या घरात (home) माणूस जितका सहज आणि निवांत असतो, तितकाच सहजपणा एखाद्या विषयात/परिस्थितीत जाणवला की हा वाक्प्रचार वापरला जातो.
- Example: Despite being new to the panel, she seemed completely at home while answering the toughest questions.
- मराठी भाषांतर: पॅनेलवर नवीन असूनही ती सर्वात कठीण प्रश्नांची उत्तरे देताना पूर्णपणे सोयीस्कर आणि आत्मविश्वासपूर्ण दिसत होती.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The young officer looked completely at home while managing the crowd during the district-level review meeting. मराठी अर्थ: जिल्हा-स्तरीय आढावा बैठकीदरम्यान गर्दी सांभाळताना तरुण अधिकारी पूर्णपणे सक्षम आणि सोयीस्कर दिसत होता.
- मराठी शब्द संग्रह: सहज वाटणे (feel at ease), आत्मविश्वासाने वागणे (act confidently)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: घरात (home) जितकी सहजता वाटते, तितकीच सहजता एखाद्या कामात/परिस्थितीत जाणवली की "at home" वापरायचे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At home" (in this idiomatic sense) means - A) Physically present in one's house B) Comfortable and confident in a situation C) Feeling homesick D) Unable to perform a task उत्तर: B) Comfortable and confident in a situation
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा वाक्प्रचार नेहमी शब्दशः "घरी असणे" असा घेतात, पण इथे तो एखाद्या कामातील सहजता/आत्मविश्वास दर्शवतो, घराशी काहीही संबंध नसतो.

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. When asked about the missing funds, the accountant was completely _____.
2. Our new office is _____ from the metro station.
3. The soldiers fought _____ with the enemy in the narrow valley.
4. The two ministries seem to be working _____ on the water-sharing issue.
5. The rival gangs have been _____ since the territorial dispute began.
6. He felt totally _____ while teaching the advanced batch, despite being a fresher.

उत्तरे: 1. at a loss 2. at a stone's throw 3. at close quarters 4. at cross purposes 5. at daggers drawn 6. at home

13.At large (ॲट लार्ज)

- मराठी अर्थ: मोकळे असणे, बंदिस्त नसणे English Meaning: To be free and unrestrained, especially referring to a criminal or dangerous entity that has not been caught
- उत्पत्ती: "Large" म्हणजे विस्तृत, खुले - जो कोणी बंदिस्त नसून खुल्या जागेत मुक्तपणे फिरत असतो, त्यासाठी

हा वाक्प्रचार वापरला जातो, विशेषतः फरार गुन्हेगारांच्या संदर्भात.

- Example: Despite a nationwide search, the mastermind behind the scam remained at large for over two years.
- मराठी भाषांतर: देशव्यापी शोध घेऊनही या घोटाळ्यामागील सूत्रधार दोन वर्षांहून अधिक काळ फरार आणि मोकळा राहिला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The prime accused in the land fraud case is still at large despite multiple police raids. मराठी अर्थ: अनेक पोलीस छापे टाकूनही जमीन फसवणूक प्रकरणातील मुख्य आरोपी अद्याप फरार आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: फरार असणे (be absconding), मोकाट सुटणे (roam free unchecked)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: तुरुंगातून सुटलेला कैदी "large" जागेत मोकळा फिरतो असे कल्पून घ्या - म्हणजे बंदिस्त नसणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At large" (referring to a criminal) means - A) Arrested and jailed B) Free and not caught C) Sentenced to death D) Under police custody उत्तर: B) Free and not caught
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: "At large" चा वापर विद्यार्थी फक्त "मोठा आकार" या अर्थाने करतात, पण इथे तो स्वातंत्र्य/मोकळेपणा (विशेषतः फरार असण्याच्या संदर्भात) दर्शवतो.

14.At length (ॲट लेंग्थ)

- मराठी अर्थ: सविस्तर, तपशीलवार English Meaning: In detail; thoroughly and at considerable length
- उत्पत्ती: "Length" म्हणजे लांबी - एखादा विषय लांबलचक, सविस्तरपणे मांडला की तो "at length" चर्चिला गेला असे म्हणतात.
- Example: The committee discussed the new education policy at length before submitting its final recommendations.
- मराठी भाषांतर: समितीने अंतिम शिफारशी सादर करण्यापूर्वी नवीन शिक्षण धोरणावर सविस्तर चर्चा केली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The minister explained the new irrigation scheme at length during the press conference. मराठी अर्थ: पत्रकार परिषदेदरम्यान मंत्र्यांनी नवीन सिंचन योजनेबद्दल सविस्तर स्पष्टीकरण दिले.
- मराठी शब्द संग्रह: तपशीलवार मांडणी (detailed explanation), विस्ताराने बोलणे (speak elaborately)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Length" म्हणजे लांबी - चर्चा जितकी "लांब" तितकी ती सविस्तर, म्हणजे at length.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At length" means - A) Briefly and quickly B) In detail and thoroughly C) After a short pause D) In complete silence उत्तर: B) In detail and thoroughly
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा वाक्प्रचार "शारीरिक लांबी" या अर्थाने घेतात, पण तो चर्चेच्या/स्पष्टीकरणाच्या

तपशीलवारपणासाठी वापरला जातो.

15.At loggerheads (ॲट लॉगरहेड्स)

- मराठी अर्थ: तीव्र वादात, परस्पर तीव्र मतभेदात English Meaning: In strong disagreement or conflict with someone over an issue
- उत्पत्ती: "Loggerhead" म्हणजे जुन्या काळातील एक जड लोखंडी हत्यार जे भांडणात वापरले जाई - यावरून तीव्र वाद/भांडणाच्या स्थितीसाठी हा वाक्प्रचार रूढ झाला.
- Example: The two siblings have been at loggerheads over their father's property for the last five years.
- मराठी भाषांतर: वडिलांच्या मालमत्तेवरून दोन्ही भावंडे गेली पाच वर्षे तीव्र वादात आहेत.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The ruling party and the opposition are at loggerheads over the new labour reform bill. मराठी अर्थ: नवीन कामगार सुधारणा विधेयकावरून सत्ताधारी पक्ष आणि विरोधक तीव्र वादात आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: तीव्र मतभेद (sharp differences), संघर्षात असणे (be in conflict)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Loggerhead" हे भांडणाचे जुने हत्यार आठवा - दोन डोकी (heads) एकमेकांवर आदळल्यासारखी तीव्र भांडणाची स्थिती.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At loggerheads" means - A) In perfect harmony B) In strong disagreement C) In silent cooperation D) In deep friendship उत्तर: B) In strong disagreement
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "At loggerheads" आणि "At cross purposes" यांना एकच अर्थ देतात, पण loggerheads मध्ये स्पष्ट, उघड भांडण असते तर cross purposes मध्ये गैरसमजातून निर्माण झालेली विसंगती असते.

16.At odds (ॲट ऑड्स)

- मराठी अर्थ: असहमत असणे, विरोधात असणे English Meaning: In disagreement or conflict with someone or something
- उत्पत्ती: "Odds" म्हणजे शक्यता/फरक - जेव्हा दोन बाजूंमध्ये स्पष्ट फरक/असमानता असते आणि त्यामुळे मतभेद निर्माण होतात, तेव्हा हा वाक्प्रचार वापरला जातो.
- Example: The two coalition partners are at odds over the distribution of ministerial berths.
- मराठी भाषांतर: मंत्रिपदांच्या वाटपावरून आघाडीतील दोन्ही पक्ष असहमत आहेत.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The farmers' union is at odds with the government over the newly proposed crop insurance scheme. मराठी अर्थ: नव्याने प्रस्तावित पीक विमा योजनेवरून शेतकरी संघटना सरकारशी असहमत आहे.

- मराठी शब्द संग्रह: विरोधात असणे (be against), मतभेद असणे (have differences)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Odds" म्हणजे विषमता/फरक - दोन बाजूंमधील फरकामुळे निर्माण होणारे मतभेद म्हणजे at odds.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At odds" means - A) In complete agreement B) In disagreement with someone C) Working as a team D) Following the same plan उत्तर: B) In disagreement with someone
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: "At odds" आणि "At loggerheads" यांचा अर्थ जवळपास सारखा वाटतो, पण at odds हा सौम्य मतभेद दाखवतो तर at loggerheads तीव्र, उघड भांडण दाखवतो.

17.At one's fingertips (ॲट वन्स फिंगरटिप्स)

- मराठी अर्थ: सहज उपलब्ध, हाताशी असणे English Meaning: Easily accessible or available; readily known or at hand
- उत्पत्ती: बोटांच्या टोकांशी (fingertips) असलेली वस्तू लगेच उचलता येते - यावरून सहज उपलब्ध असलेल्या माहितीसाठी/साधनांसाठी हा वाक्प्रचार वापरला जातो.
- Example: Thanks to smartphones, information on almost any topic is now at our fingertips.
- मराठी भाषांतर: स्मार्टफोनमुळे आता जवळजवळ कोणत्याही विषयावरील माहिती आपल्याला सहज उपलब्ध आहे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Under the new digital initiative, government scheme details are now at every citizen's fingertips. मराठी अर्थ: नवीन डिजिटल उपक्रमाअंतर्गत सरकारी योजनांचा तपशील आता प्रत्येक नागरिकाला सहज उपलब्ध आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: हाताशी असणे (be at hand), सहज मिळणे (easily obtainable)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: बोटांच्या टोकावर (fingertips) काहीतरी असेल तर ते उचलायला वेळ लागत नाही - म्हणजे सहज उपलब्ध.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At one's fingertips" means - A) Difficult to obtain B) Easily accessible C) Completely forgotten D) Legally restricted उत्तर: B) Easily accessible
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा वाक्प्रचार फक्त "स्पर्श करणे" या शब्दशः अर्थाने घेतात, पण तो माहिती/साधनांच्या सुलभ उपलब्धतेसाठी वापरला जातो.

18.At one's wit's end (ॲट वन्स विट्स एंड)

- मराठी अर्थ: अत्यंत त्रस्त, गोंधळाच्या स्थितीत English Meaning: Completely puzzled, frustrated, worried, or confused, not knowing what to do next
- उत्पत्ती: "Wit" म्हणजे बुद्धी/चातुर्य - एखाद्याची बुद्धी वापरण्याची शेवटची (end) मर्यादा गाठली गेली की तो पूर्णपणे हतबल, गोंधळलेला होतो, यावरून हा वाक्प्रचार आला.
- Example: After failing to control the crowd, the organizers were at their wit's end

Shree

and called for police assistance.

- मराठी भाषांतर: गर्दीवर नियंत्रण मिळवण्यात अपयश आल्यावर आयोजक अत्यंत त्रस्त झाले आणि त्यांनी पोलीस मदत मागवली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Local authorities were at their wit's end trying to manage the sudden influx of pilgrims during the festival. मराठी अर्थ: सणादरम्यान अचानक वाढलेल्या भाविकांच्या गर्दीचे व्यवस्थापन करताना स्थानिक प्रशासन अत्यंत त्रस्त झाले.
- मराठी शब्द संग्रह: हतबल होणे (become helpless), पूर्ण गोंधळणे (be totally confused)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Wit" म्हणजे बुद्धी, तिचा "end" म्हणजे शेवट - बुद्धी संपली की माणूस हतबल/त्रस्त होतो.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At one's wit's end" means - A) Extremely confident B) Completely frustrated and confused C) Very intelligent D) Fully relaxed उत्तर: B) Completely frustrated and confused
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "wit" चा अर्थ "विनोद" असा घेतात, पण इथे wit म्हणजे बुद्धी/समजशक्ती, आणि संपूर्ण वाक्प्रचार हतबलतेची तीव्र भावना दर्शवतो.

19.At random (ॲट रँडम)

- मराठी अर्थ: यादृच्छिक, कोणत्याही ठराविक क्रमाशिवाय English Meaning: Without a specific pattern, plan, or method; done by chance
- उत्पत्ती: मूळचे फ्रेंच "randon" या शब्दावरून आलेला हा शब्द वेगाने, विचार न करता घेतलेल्या कृतीसाठी वापरला जाई, यावरून पुढे कोणतीही ठराविक पद्धत नसलेल्या निवडीसाठी हा वाक्प्रचार रूढ झाला.
- Example: The teacher picked a few students at random to answer questions during the surprise test.
- मराठी भाषांतर: अचानक घेतलेल्या चाचणीदरम्यान शिक्षकांनी प्रश्नांची उत्तरे देण्यासाठी काही विद्यार्थ्यांची यादृच्छिक निवड केली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The election commission selects polling booths at random for surprise inspections to ensure transparency. मराठी अर्थ: पारदर्शकता सुनिश्चित करण्यासाठी निवडणूक आयोग अचानक तपासणीसाठी मतदान केंद्रांची यादृच्छिक निवड करतो.
- मराठी शब्द संग्रह: कोणत्याही क्रमाशिवाय (without order), नशिबावर आधारित निवड (chance-based selection)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: लॉटरीतून नाव काढल्यासारखी, कोणताही विचार/पद्धत न वापरता केलेली निवड म्हणजे at random.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At random" means - A) Following a fixed order B) Without any specific pattern C) After careful planning D) In alphabetical order उत्तर: B) Without any specific pattern

- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "at random" चा वापर "जलद" या अर्थाने करतात, पण तो वेगाशी नाही तर पद्धत/क्रम नसण्याशी संबंधित आहे.

20.At sea (ॲट सी)

- मराठी अर्थ: गोंधळलेला, दिशाहीन English Meaning: Confused or unsure about what to do; lacking direction or understanding
- उत्पत्ती: समुद्रात (sea) दिशादर्शक साधनांशिवाय हरवलेला नावाडी जसा गोंधळून जातो, त्याचप्रमाणे एखाद्या परिस्थितीत दिशा न सुचणाऱ्या व्यक्तीसाठी हा वाक्प्रचार वापरला जातो.
- Example: The new intern was completely at sea when asked to prepare the annual budget report.
- मराठी भाषांतर: वार्षिक अर्थसंकल्प अहवाल तयार करण्यास सांगितल्यावर नवीन प्रशिक्षणार्थी पूर्णपणे गोंधळलेला होता.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Many small traders are at sea about the new digital tax filing process introduced this year. मराठी अर्थ: यंदा सुरू झालेल्या नवीन डिजिटल कर भरणा प्रक्रियेबद्दल अनेक छोटे व्यापारी गोंधळलेले आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: दिशाहीन असणे (be directionless), पूर्णपणे गोंधळणे (be completely lost)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: अथांग समुद्रात (sea) दिशा हरवलेला नावाडी आठवा - म्हणजे पूर्णपणे गोंधळलेली अवस्था.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "At sea" means - A) Fully confident and clear B) Confused and lacking direction C) Sailing successfully D) On a vacation उत्तर: B) Confused and lacking direction
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा वाक्प्रचार शब्दशः "समुद्रात असणे" असा घेतात, पण तो मानसिक गोंधळ/दिशाहीनतेसाठी वापरला जातो, त्याचा प्रत्यक्ष समुद्राशी संबंध नसतो.

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. The wanted criminal is still _____ despite a nationwide manhunt.
2. The professor explained the theory _____ during the seminar.
3. The two parties have been _____ over the border dispute for decades.
4. The new policy is _____ with the party's earlier promises.
5. With online libraries, thousands of books are now _____.
6. The manager was _____ trying to meet the sudden deadline.
7. The numbers for the lucky draw were chosen _____.
8. She felt completely _____ when handling the legal paperwork for the first time.

उत्तरे: 1. at large 2. at length 3. at loggerheads 4. at odds 5. at one's fingertips 6. at one's wit's end 7. at random 8. at sea

---

- मिश्रित MPSC/UPSC सराव प्रश्न

1. Which idiom means "very close by"? A) At a loss B) At a stone's throw C) At odds D) At random उत्तर: B) At a stone's throw
2. "The two ministers were completely _____ over the new bill" (in strong disagreement) - A) at home B) at loggerheads C) at length D) at large उत्तर: B) at loggerheads
3. Which phrase best describes a person who has nothing to do? A) At one's fingertips B) At a loose end C) At close quarters D) Asleep at the wheel उत्तर: B) At a loose end

सामान्य चुका (चुकीचे वाक्य विरुद्ध बरोबर वाक्य)

चूक: He is at a loss of his keys. बरोबर: He is at a loss for words.

चूक: The criminal is at large size. बरोबर: The criminal is still at large.

चूक: They are at cross purpose. बरोबर: They are at cross purposes.

चूक: She was at sea in the ocean. बरोबर: She was at sea about the new syllabus.

PART 2: ROOT WORDS (Andro = Male / Man)

Root Words लक्षात ठेवले की एकाच मुळापासून तयार झालेले डझनभर शब्द सहज समजतात आणि लक्षातही राहतात. चला "Andro" या मुळापासून सुरुवात करूया.

---

1. Androcracy (अँड्रोक्रसी)

- मराठी अर्थ: पुरुषसत्ताक शासन English Meaning: Social and political rule by men
- उत्पत्ती: ग्रीक भाषेतील "andro" म्हणजे पुरुष आणि "cracy" म्हणजे शासन/सत्ता - यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला, ज्याचा अर्थ पुरुषांच्या हाती असलेली सत्ता असा होतो.
- Example: Historians argue that many ancient societies were structured as androcracies, where women had little political voice.
- मराठी भाषांतर: इतिहासकारांचे म्हणणे आहे की अनेक प्राचीन समाज पुरुषसत्ताक शासनावर आधारित होते, जिथे स्त्रियांना राजकीय आवाज (voice) फारसा नव्हता.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Gender studies courses now critically examine how androcracy shaped early administrative systems in various civilizations. मराठी अर्थ: लिंगभाव अभ्यासक्रमांमध्ये (gender studies) आता पुरुषसत्ताक शासनाने विविध संस्कृतींमधील प्रशासकीय व्यवस्थांना कसे आकार दिला याचे चिकित्सक परीक्षण केले जाते.
- मराठी शब्द संग्रह: पुरुषप्रधान व्यवस्था (male-dominated system), सत्ताकेंद्री रचना (power-centric structure)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Andro (पुरुष) + Cracy (सत्ता) = पुरुषांची सत्ता, हे "Democracy" (लोकांची सत्ता)

Shree

सोबत तुलना करून लक्षात ठेवा.

- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Androcracy" refers to - A) Rule by the people B) Rule by men C) Rule by women D) Rule by law उत्तर: B) Rule by men
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Androcracy" आणि "Autocracy" यांचा गोंधळ करतात. Autocracy म्हणजे एकाधिकारशाही (एका व्यक्तीची सत्ता), तर Androcracy म्हणजे पुरुषांची सामाजिक-राजकीय सत्ता.

---

2. Androgynous (अँड्रोजिनस)

- मराठी अर्थ: नर व मादी दोहोंचे गुणधर्म असणारा English Meaning: Having both male and female characteristics
- उत्पत्ती: "Andro" (पुरुष) + ग्रीक "gyne" (स्त्री) यांच्या मिलाफातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे ज्यामध्ये पुरुष आणि स्त्री दोघांचीही वैशिष्ट्ये सापडतात.
- Example: The fashion show featured several androgynous outfits that blurred traditional gender lines.
- मराठी भाषांतर: फॅशन शोमध्ये अनेक androgynous पोशाख दाखवण्यात आले, ज्यांनी पारंपरिक लिंगभेदाच्या सीमारेषा धूसर केल्या.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Modern fashion brands are increasingly launching androgynous clothing lines to promote inclusivity. मराठी अर्थ: सर्वसमावेशकतेला (inclusivity) चालना देण्यासाठी आधुनिक फॅशन ब्रँड्स आता androgynous कपड्यांच्या श्रेणी वाढत्या प्रमाणात सादर करत आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: उभयलिंगी वैशिष्ट्ये (dual-gender traits), मिश्र गुणधर्म (mixed characteristics)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Andro (पुरुष) + Gyne (स्त्री) दोन्ही एकत्र = androgynous, म्हणजे दोन्ही गुणधर्मांचे मिश्रण.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Androgynous" means having - A) Only male traits B) Only female traits C) Both male and female traits D) No physical traits उत्तर: C) Both male and female traits
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा शब्द फक्त "पोशाख/फॅशन" पुरता मर्यादित समजतात, पण तो व्यक्तिमत्त्व, आवाज किंवा शारीरिक वैशिष्ट्यांबाबतही वापरला जातो.

---

3. Andrology (अँड्रॉलॉजी)

- मराठी अर्थ: पुरुष आरोग्याचे वैद्यकीय शास्त्र English Meaning: The branch of medicine that studies male health, diseases, and reproductive system
- उत्पत्ती: "Andro" (पुरुष) + ग्रीक "logos" (शास्त्र/अभ्यास) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे पुरुषांच्या आरोग्याचा अभ्यास करणारे शास्त्र.
- Example: The hospital recently opened a dedicated andrology department to address men's reproductive health concerns.

- मराठी भाषांतर: पुरुषांच्या प्रजनन आरोग्याशी (reproductive health) संबंधित समस्यांसाठी रुग्णालयाने अलीकडेच स्वतंत्र andrology विभाग सुरू केला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The government's new health mission includes awareness camps on andrology to encourage men to seek timely medical advice. मराठी अर्थ: सरकारच्या नवीन आरोग्य मोहिमेत पुरुषांनी वेळेवर वैद्यकीय सल्ला घ्यावा यासाठी andrology विषयक जनजागृती शिबिरांचा समावेश आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: पुरुष आरोग्यशास्त्र (male health science), प्रजनन आरोग्य (reproductive health)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: जसे "Gynaecology" म्हणजे स्त्री आरोग्यशास्त्र, तसेच "Andrology" म्हणजे पुरुष आरोग्यशास्त्र - दोन्ही शब्द जोडीने लक्षात ठेवा.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Andrology" is the study of - A) Female reproductive health B) Male health and diseases C) Child psychology D) Environmental science उत्तर: B) Male health and diseases
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Andrology" आणि "Anthropology" यांचा उच्चार साधर्म्यामुळे गोंधळ करतात, पण Anthropology म्हणजे मानवशास्त्र, तर Andrology म्हणजे पुरुष आरोग्यशास्त्र.

---

4. Androphobia (अँड्रोफोबिया)

- मराठी अर्थ: पुरुषांची भीती English Meaning: An abnormal or irrational fear of men
- उत्पत्ती: "Andro" (पुरुष) + ग्रीक "phobos" (भीती) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे पुरुषांबद्दल वाटणारी असामान्य भीती.
- Example: The counselor explained that androphobia can develop after traumatic experiences and requires professional therapy.
- मराठी भाषांतर: समुपदेशकाने (counselor) स्पष्ट केले की क्लेशकारक अनुभवांनंतर androphobia विकसित होऊ शकते आणि त्यासाठी व्यावसायिक उपचार आवश्यक असतात.
- चालू घडामोडींशी संबंध: NGOs working on trauma recovery have started special sessions to help survivors overcome androphobia. मराठी अर्थ: आघात पुनर्प्राप्तीवर (trauma recovery) काम करणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थांनी पीडितांना androphobia वर मात करण्यास मदत करण्यासाठी विशेष सत्रे सुरू केली आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: भीतीविकार (phobia disorder), असामान्य भय (irrational fear)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Phobia" म्हणजे भीती हे आधीच माहीत आहे, फक्त "Andro" जोडून लक्षात ठेवा - पुरुषांची भीती.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Androphobia" means - A) Love for men B) Fear of men C) Fear of animals D) Fear of heights उत्तर: B) Fear of men
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Androphobia" आणि "Misandry" यांना समान समजतात, पण Androphobia म्हणजे भीती (एक मानसिक विकार असू शकतो), तर Misandry म्हणजे तिरस्कार/द्वेष.

---

5. Misandry (मिसअँड्री)

- मराठी अर्थ: पुरुषद्वेष English Meaning: Hatred or strong dislike of men
- उत्पत्ती: ग्रीक "misein" (द्वेष करणे) + "andro" (पुरुष) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे पुरुषांबद्दलचा तीव्र द्वेष.
- Example: The article argued that portraying all men negatively in media can unintentionally promote misandry.
- मराठी भाषांतर: लेखात असा युक्तिवाद करण्यात आला की माध्यमांमध्ये सर्व पुरुषांना नकारात्मक पद्धतीने दाखवल्याने अनवधानाने misandry ला प्रोत्साहन मिळू शकते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Sociologists debate whether certain social media trends are fuelling misandry among younger audiences. मराठी अर्थ: काही समाजमाध्यम ट्रेंड्समुळे तरुण प्रेक्षकांमध्ये misandry ला खतपाणी मिळत आहे का यावर समाजशास्त्रज्ञांमध्ये चर्चा सुरू आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: द्वेषभावना (hateful sentiment), पूर्वग्रह (prejudice)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Miso/Mis" म्हणजे द्वेष हे "Misanthrope" सारख्या शब्दातही येते - Mis + Andry (पुरुष) = पुरुषांचा द्वेष.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Misandry" means - A) Love for men B) Hatred of men C) Fear of men D) Study of men उत्तर: B) Hatred of men
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Misandry" आणि "Misanthrope" यांचा गोंधळ करतात. Misandry म्हणजे केवळ पुरुषांचा द्वेष, तर Misanthrope म्हणजे संपूर्ण मानवजातीचा द्वेष करणारी व्यक्ती.

---

6. Philandry (फिलँड्री)

- मराठी अर्थ: पुरुषप्रेम English Meaning: Love or admiration of men
- उत्पत्ती: ग्रीक "philos" (प्रेम) + "andro" (पुरुष) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे पुरुषांबद्दलचे प्रेम/आकर्षण.
- Example: In her research paper, she used the term philandry to describe a general admiration for masculine qualities in literature.
- मराठी भाषांतर: तिने आपल्या संशोधन निबंधात (research paper) साहित्यातील पुरुषी गुणांबद्दलच्या सर्वसाधारण कौतुकाचे वर्णन करण्यासाठी philandry हा शब्द वापरला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Literature scholars are revisiting old texts to study how philandry and misandry were both portrayed across different eras. मराठी अर्थ: विविध कालखंडांत philandry आणि misandry या दोन्ही भावना कशा चित्रित केल्या गेल्या याचा अभ्यास करण्यासाठी साहित्य अभ्यासक जुन्या ग्रंथांचे पुनरावलोकन करत आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: आदरभाव (admiration), आकर्षण (attraction)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Philo/Phil" म्हणजे प्रेम (जसे Philosophy - ज्ञानाचे प्रेम), + Andry (पुरुष) = पुरुषांबद्दलचे प्रेम.

- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Philandry" means - A) Hatred of men B) Love or admiration of men C) Fear of men D) Study of men's health उत्तर: B) Love or admiration of men
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Philandry" चा गोंधळ "Philanderer" (एकाच वेळी अनेक स्त्रियांशी प्रेमसंबंध ठेवणारा पुरुष) या वेगळ्या शब्दाशी करतात - दोन्ही शब्दांचे अर्थ पूर्णपणे भिन्न आहेत.

---

7. Polyandrium (पॉलिअँड्रियम)

- मराठी अर्थ: सैनिक पुरुषांची दफनभूमी English Meaning: A burial site for many men, especially soldiers who died together
- उत्पत्ती: ग्रीक "poly" (अनेक) + "andro" (पुरुष) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - मूळतः युद्धात मृत्युमुखी पडलेल्या अनेक सैनिकांच्या सामूहिक दफनभूमीसाठी वापरला जाई.
- Example: Archaeologists discovered an ancient polyandrium believed to hold the remains of soldiers from a historic battle.
- मराठी भाषांतर: पुरातत्त्वशास्त्रज्ञांनी (archaeologists) एक प्राचीन polyandrium शोधून काढले, ज्यामध्ये एका ऐतिहासिक लढाईतील सैनिकांचे अवशेष असल्याचे मानले जाते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The state government plans to preserve the old polyandrium site as a war memorial for future generations. मराठी अर्थ: राज्य सरकार भावी पिढ्यांसाठी युद्ध स्मारक म्हणून जुनी polyandrium जागा जतन करण्याची योजना आखत आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: सामूहिक दफनभूमी (mass burial ground), स्मारकभूमी (memorial site)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Poly (अनेक) + Andro (पुरुष) = अनेक पुरुषांची जागा, म्हणजे अनेक सैनिकांची दफनभूमी.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Polyandrium" refers to - A) A hospital for men B) A burial site for many men C) A school for boys D) A council of men उत्तर: B) A burial site for many men
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Polyandrium" आणि "Polyandry" यांचा गोंधळ करतात - Polyandrium म्हणजे दफनभूमी, तर Polyandry म्हणजे एका स्त्रीचे अनेक पतींशी वैवाहिक नाते.

---

8. Polyandry (पॉलिअँड्री)

- मराठी अर्थ: बहुपतीकत्व English Meaning: The practice of one woman having multiple husbands at the same time
- उत्पत्ती: ग्रीक "poly" (अनेक) + "andro" (पुरुष) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे एका स्त्रीचे अनेक पुरुषांशी (पतींशी) वैवाहिक नाते.
- Example: Certain tribal communities in the Himalayan region traditionally practised polyandry for economic and social reasons.
- मराठी भाषांतर: हिमालयीन प्रदेशातील काही आदिवासी समुदायांमध्ये पारंपरिकपणे आर्थिक आणि सामाजिक

कारणांसाठी polyandry प्रथा पाळली जात असे.

- चालू घडामोडींशी संबंध: A recent anthropological study documented how polyandry helped preserve land ownership within certain hill communities. मराठी अर्थ: अलीकडील मानवशास्त्रीय अभ्यासात (anthropological study) polyandry प्रथेने काही डोंगराळ समुदायांमध्ये जमीन मालकी कशी टिकवून ठेवली याचे दस्तऐवजीकरण करण्यात आले.
- मराठी शब्द संग्रह: बहुपती विवाहपद्धती (multi-husband marriage system), वैवाहिक प्रथा (marital custom)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Poly (अनेक) + Andry (पुरुष/पती) = अनेक पती, म्हणजे बहुपतीकत्व. याउलट "Polygyny" म्हणजे बहुपत्नीकत्व.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Polyandry" means - A) One man with multiple wives B) One woman with multiple husbands C) Fear of marriage D) A type of burial practice उत्तर: B) One woman with multiple husbands
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Polyandry" आणि "Polygamy" यांना समानार्थी समजतात, पण Polygamy हा सर्वसाधारण शब्द आहे (अनेक जोडीदार), तर Polyandry विशेषतः एका स्त्रीच्या अनेक पतींसाठी वापरला जातो.

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. The ancient civilization was governed under a system of _____, where only men held power.
2. The designer's latest collection featured several _____ outfits blending both masculine and feminine styles.
3. He visited the _____ department for a routine male health check-up.
4. After a difficult childhood experience, she developed _____ and found it hard to trust men.
5. Some critics accused the film of promoting _____ by portraying all male characters negatively.
6. The old manuscript used the term _____ to describe deep admiration for heroic men.
7. The excavation team found a centuries-old _____ containing the remains of fallen warriors.
8. Certain hill tribes historically practised _____, where one woman married multiple brothers.

उत्तरे: 1. androcracy 2. androgynous 3. andrology 4. androphobia 5. misandry 6. philandry 7. polyandrium 8. polyandry

---

PART 2: ROOT WORDS (Anthrop = Human / Mankind)

---

1. Anthrophobia (अँथ्रोफोबिया)

Shree

- मराठी अर्थ: मानवाची भीती English Meaning: An abnormal or irrational fear of people or humans in general
- उत्पत्ती: ग्रीक "anthropos" (मानव) + "phobos" (भीती) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे माणसांबद्दल वाटणारी असामान्य भीती.
- Example: Due to a severe case of anthrophobia, he avoided crowded places and public gatherings altogether.
- मराठी भाषांतर: तीव्र स्वरूपाच्या anthrophobia मुळे तो गर्दीच्या ठिकाणी आणि सार्वजनिक मेळाव्यांना पूर्णपणे टाळत असे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Mental health experts note a rise in social anxiety and mild anthrophobia among youth after prolonged periods of isolation. मराठी अर्थ: दीर्घकाळ एकांतवासानंतर तरुणांमध्ये सामाजिक चिंता आणि सौम्य anthrophobia वाढल्याचे मानसिक आरोग्य तज्ज्ञ नमूद करतात.
- मराठी शब्द संग्रह: सामाजिक भीती (social fear), लोकांपासून दूर राहणे (avoiding people)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Anthropos" म्हणजे माणूस + "Phobia" म्हणजे भीती (जसे Androphobia मध्ये आधी पाहिले) - इथे व्याप्ती संपूर्ण मानवजातीपर्यंत आहे, फक्त पुरुषांपुरती नाही.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Anthrophobia" means - A) Fear of animals B) Fear of people C) Love for humanity D) Study of humans उत्तर: B) Fear of people
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Anthrophobia" आणि "Androphobia" यांचा गोंधळ करतात - Androphobia म्हणजे फक्त पुरुषांची भीती, तर Anthrophobia म्हणजे सर्वसाधारणपणे लोकांची/माणसांची भीती.

---

2. Anthropoglot (अँथ्रोपोग्लॉट)

- मराठी अर्थ: मनुष्यसमान बोलणारे प्राणी English Meaning: An animal capable of producing human-like speech
- उत्पत्ती: "Anthropos" (मानव) + ग्रीक "glotta" (जीभ/भाषा) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे मानवी भाषेसारखे बोलू शकणारा प्राणी.
- Example: Parrots are often cited as classic examples of anthropoglot birds due to their ability to mimic human speech.
- मराठी भाषांतर: पोपट मानवी भाषेची नक्कल करण्याच्या क्षमतेमुळे अनेकदा anthropoglot पक्ष्यांचे उत्कृष्ट उदाहरण मानले जातात.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Researchers studying anthropoglot species are exploring how certain birds and mammals mimic human vocal patterns. मराठी अर्थ: anthropoglot प्रजातींचा अभ्यास करणारे संशोधक काही पक्षी आणि सस्तन प्राणी मानवी आवाजाच्या पद्धतींची नक्कल कशी करतात याचा शोध घेत आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: नक्कल करणारे प्राणी (mimicking animals), मानवसदृश आवाज (human-like

sound)

- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Anthropo (मानव) + Glot (जीभ/भाषा) = मानवासारखी जीभ/भाषा वापरणारा प्राणी.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Anthropoglot" refers to an animal that - A) Resembles a human in shape B) Studies human societies C) Can produce human-like speech D) Fears humans उत्तर: C) Can produce human-like speech
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Anthropoglot" आणि "Anthropoid" यांचा गोंधळ करतात - Anthropoglot म्हणजे मानवी भाषा बोलणारा प्राणी, तर Anthropoid म्हणजे दिसण्यात मानवासारखा प्राणी.

---

3. Anthropoid (अँथ्रोपॉइड)

- मराठी अर्थ: मानवासारखा English Meaning: Resembling a human or man in appearance or form, often used for apes
- उत्पत्ती: "Anthropos" (मानव) + ग्रीक प्रत्यय "oid" (सारखे/सदृश) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे दिसण्यात मानवासारखा.
- Example: Chimpanzees and gorillas are classified as anthropoid apes due to their close physical resemblance to humans.
- मराठी भाषांतर: चिंपांझी आणि गोरिला यांना मानवाशी असलेल्या जवळच्या शारीरिक साम्यामुळे anthropoid माकडे (apes) म्हणून वर्गीकृत केले जाते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Wildlife conservation programmes are focusing on protecting anthropoid species whose habitats are shrinking rapidly. मराठी अर्थ: ज्यांचे अधिवास (habitats) झपाट्याने कमी होत आहेत अशा anthropoid प्रजातींचे संरक्षण करण्यावर वन्यजीव संवर्धन कार्यक्रम लक्ष केंद्रित करत आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: मानवसदृश प्राणी (human-resembling creature), वानरवंशीय (ape-like)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Anthrop (मानव) + Oid (सारखे) = मानवासारखे दिसणारे, जसे "Android" म्हणजे मानवासारखा रोबो.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Anthropoid" means - A) Fearing humans B) Resembling a human C) Studying humans D) Loving humans उत्तर: B) Resembling a human
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Anthropoid" चा अर्थ "मानव" असाच घेतात, पण हा शब्द फक्त मानवासारखे दिसणाऱ्या प्राण्यांसाठी (विशेषतः माकडांसाठी) वापरला जातो, प्रत्यक्ष मानवासाठी नाही.

---

4. Anthropologist (अँथ्रोपॉलॉजिस्ट)

- मराठी अर्थ: मानववंशशास्त्रज्ञ English Meaning: A person who studies human societies, cultures, and their development
- उत्पत्ती: "Anthropos" (मानव) + "logos" (शास्त्र) + "ist" (करणारी व्यक्ती) यांच्या एकत्रीकरणातून हा

शब्द तयार झाला - म्हणजे मानवी समाज आणि संस्कृतींचा अभ्यास करणारी व्यक्ती.

- Example: The anthropologist spent five years living among the tribal community to document their customs and traditions.
- मराठी भाषांतर: त्या anthropologist ने आदिवासी समुदायाच्या चालीरीती आणि परंपरांचे दस्तऐवजीकरण करण्यासाठी त्यांच्यासोबत पाच वर्षे वास्तव्य केले.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Government-appointed anthropologists are helping design welfare schemes that respect the unique customs of indigenous communities. मराठी अर्थ: सरकार-नियुक्त anthropologists मूळ समुदायांच्या (indigenous communities) विशिष्ट चालीरीतींचा आदर करणाऱ्या कल्याणकारी योजना तयार करण्यास मदत करत आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: समाजशास्त्रज्ञ (sociologist), संस्कृती अभ्यासक (culture researcher)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Anthropo (मानव) + Logy (शास्त्र) + Ist (व्यक्ती) - म्हणजे मानवशास्त्राचा अभ्यास करणारी व्यक्ती.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: An "anthropologist" studies - A) Animal behaviour B) Human societies and cultures C) Plant diseases D) Ocean currents उत्तर: B) Human societies and cultures
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Anthropologist" आणि "Archaeologist" यांचा गोंधळ करतात - Anthropologist मानवी समाज/संस्कृतीचा अभ्यास करतो, तर Archaeologist प्राचीन अवशेष/वस्तूंच्या उत्खननाचा अभ्यास करतो.

---

5. Anthropology (अँथ्रोपॉलॉजी)

- मराठी अर्थ: मानववंशशास्त्र English Meaning: The study of human societies and cultures and their development
- उत्पत्ती: "Anthropos" (मानव) + "logos" (शास्त्र/अभ्यास) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - मानवी समाज, संस्कृती आणि उत्क्रांतीचा अभ्यास करणारे शास्त्र.
- Example: Anthropology helps us understand how different communities developed distinct customs based on their environment.
- मराठी भाषांतर: वेगवेगळ्या समुदायांनी त्यांच्या पर्यावरणाच्या (environment) आधारे विशिष्ट चालीरीती कशा विकसित केल्या हे समजून घेण्यास anthropology मदत करते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Universities are introducing anthropology courses focused on studying the impact of urbanisation on tribal communities. मराठी अर्थ: शहरीकरणाचा (urbanisation) आदिवासी समुदायांवर होणारा परिणाम अभ्यासण्यावर केंद्रित असलेले anthropology अभ्यासक्रम विद्यापीठे सुरू करत आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: मानवशास्त्र (human science), सांस्कृतिक अभ्यास (cultural study)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Anthropo (मानव) + Logy (शास्त्र) = मानवाचे शास्त्र, म्हणजे मानववंशशास्त्र.

Shree

- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Anthropology" is best defined as the study of - A) Rocks and minerals B) Human societies and cultures C) Weather patterns D) Chemical reactions उत्तर: B) Human societies and cultures
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Anthropology" आणि "Sociology" यांना समानार्थी समजतात, पण Anthropology सांस्कृतिक आणि उत्क्रांतीविषयक (evolutionary) पैलूंवर अधिक भर देते, तर Sociology आधुनिक समाजरचनेवर केंद्रित असते.

---

6. Misanthrope (मिसअँथ्रोप)

- मराठी अर्थ: मानवताविरोधी, मानवद्वेषी English Meaning: A person who dislikes or distrusts humankind in general
- उत्पत्ती: ग्रीक "misein" (द्वेष करणे) + "anthropos" (मानव) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे संपूर्ण मानवजातीचा द्वेष करणारी व्यक्ती.
- Example: After years of betrayal in business, he slowly turned into a misanthrope who trusted no one.
- मराठी भाषांतर: व्यवसायात अनेक वर्षे झालेल्या विश्वासघातानंतर तो हळूहळू एक misanthrope बनला जो कोणावरच विश्वास ठेवत नसे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The novel's protagonist is portrayed as a misanthrope who isolates himself from society after a personal tragedy. मराठी अर्थ: कादंबरीतील नायकाला वैयक्तिक शोकांतिकेनंतर (personal tragedy) समाजापासून स्वतःला दूर ठेवणारा misanthrope म्हणून चित्रित करण्यात आले आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: लोकांपासून अलिप्त राहणारा (one who isolates from people), मानवजातीचा तिरस्कार (hatred of mankind)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Mis (द्वेष) + Anthrope (मानव) = मानवजातीचा द्वेष करणारा - जसे Misandry (पुरुषद्वेष) मध्ये पाहिले, तसेच पण इथे व्याप्ती संपूर्ण मानवजातीपर्यंत.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: A "misanthrope" is a person who - A) Loves all humans B) Dislikes humankind in general C) Studies human cultures D) Fears only men उत्तर: B) Dislikes humankind in general
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Misanthrope" आणि "Misandry" यांचा गोंधळ करतात - Misanthrope म्हणजे संपूर्ण मानवजातीचा द्वेष करणारी व्यक्ती, तर Misandry म्हणजे केवळ पुरुषांबद्दलचा द्वेष (एक भावना, व्यक्ती नाही).

---

7. Philanthropist (फिलँथ्रोपिस्ट)

- मराठी अर्थ: मानवप्रेमी, परोपकारी English Meaning: A person who is a lover of mankind; a humanitarian who generously helps others
- उत्पत्ती: ग्रीक "philos" (प्रेम) + "anthropos" (मानव) + "ist" (करणारी व्यक्ती) यांच्या एकत्रीकरणातून हा

Shree

शब्द तयार झाला - म्हणजे मानवजातीवर प्रेम करून तिच्या भल्यासाठी झटणारी व्यक्ती.

- Example: The billionaire philanthropist donated a large part of his wealth to build schools in rural areas.
- मराठी भाषांतर: त्या अब्जाधीश philanthropist ने ग्रामीण भागात शाळा बांधण्यासाठी आपल्या संपत्तीचा मोठा भाग दान केला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Several Indian philanthropists have pledged funds to support flood relief and rehabilitation efforts this year. मराठी अर्थ: यंदा अनेक भारतीय philanthropists नी पूरग्रस्त मदत आणि पुनर्वसन कार्यासाठी निधी देण्याचे वचन दिले आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: दानशूर व्यक्ती (generous donor), समाजसेवक (social worker)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: Philo (प्रेम) + Anthrope (मानव) = मानवजातीवर प्रेम करणारा - याउलट Misanthrope (मानवद्वेषी) या शब्दासोबत तुलना करून लक्षात ठेवा.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: A "philanthropist" is someone who - A) Hates humanity B) Generously helps mankind C) Studies ancient cultures D) Fears social gatherings उत्तर: B) Generously helps mankind
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Philanthropist" आणि "Philanderer" यांचा उच्चार साधर्म्यामुळे गोंधळ करतात - Philanthropist म्हणजे परोपकारी व्यक्ती, तर Philanderer म्हणजे पूर्णपणे वेगळ्या अर्थाचा शब्द (एकाच वेळी अनेक प्रेमसंबंध ठेवणारा पुरुष).

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. Her extreme _____ made her avoid all public events and gatherings.
2. Scientists were fascinated by the _____ parrot that could form small sentences.
3. Gorillas and chimpanzees are known as _____ apes because of their resemblance to humans.
4. The _____ spent years documenting the customs of a remote tribal community.
5. Students in the university are required to take a course in _____ to understand human cultural evolution.
6. After being betrayed repeatedly, he became a bitter _____ who avoided everyone.
7. The famous _____ donated millions to build hospitals for the poor.

उत्तरे: 1. anthrophobia 2. anthropoglot 3. anthropoid 4. anthropologist 5. anthropology 6. misanthrope 7. philanthropist

---

- मिश्रित MPSC/UPSC सराव प्रश्न

1. Which term describes a woman having multiple husbands? A) Polyandry B) Polyandrium C) Androgynous D) Misandry उत्तर: A) Polyandry
2. Which word means a person who dislikes all humankind? A) Philanthropist B) Misanthrope C) Anthropologist D) Androcracy उत्तर: B) Misanthrope

Shree

3. Which branch of medicine deals specifically with male health? A) Anthropology B) Andrology C) Anthropoid studies D) Philandry उत्तर: B) Andrology

सामान्य चुका (चुकीचे वाक्य विरुद्ध बरोबर वाक्य)

चूक: She works as an anthropology. बरोबर: She works as an anthropologist.

चूक: He suffers from misandry towards spiders. बरोबर: He suffers from androphobia (or a specific phobia related to what he fears), not misandry, which refers to hatred, not fear.

चूक: The philanthropist hates helping the poor. बरोबर: The philanthropist loves helping the poor.

PART 3: WORDS OFTEN CONFUSED

काही इंग्रजी शब्दांचा उच्चार किंवा स्पेलिंग सारखे वाटले तरी त्यांचे अर्थ पूर्णपणे वेगळे असतात. MPSC/UPSC परीक्षेत असे शब्द वारंवार विचारले जातात, त्यामुळे त्यांचा फरक स्पष्टपणे समजून घेणे गरजेचे आहे.

---

1. Affective / Effective (अफेक्टिव्ह / इफेक्टिव्ह)

- Affective - मराठी अर्थ: भावनात्मक, भावनिक | English Meaning: Related to emotions or feelings Effective - मराठी अर्थ: प्रभावी, कार्यक्षम | English Meaning: Successful in producing the desired result; efficient
- उत्पत्ती: दोन्ही शब्द लॅटिन "afficere" (प्रभावित करणे) या मूळ शब्दापासून आले असले तरी कालांतराने "Affective" भावनांशी संबंधित आणि "Effective" कार्यक्षमतेशी संबंधित असे वेगवेगळे अर्थ घेऊ लागले.
- Cloze Test Passage: The new government scheme was designed to be highly (1)_____ in reducing school dropout rates in rural areas. During the launch event, the minister gave an (2)_____ speech, and many parents were moved to tears remembering their own struggles with education. Teachers noted that the emotional appeal of the campaign made an (3)_____ impact on students, encouraging them to attend school more regularly, while the well-planned structure of the scheme itself proved genuinely (4)_____ in improving attendance figures within just six months.

पर्याय (Options): (1) A) Affective B) Effective C) Effected D) Affection (2) A) Effective B) Affective C) Effect D) Affect (3) A) Effective B) Affective C) Effecting D) Affectation (4) A) Affective B) Effective C) Affected D) Effecting

उत्तरे: (1) B) Effective (2) B) Affective (3) B) Affective (4) B) Effective

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: ग्रामीण भागातील शाळाबाह्य (dropout) मुलांचे प्रमाण कमी करण्यासाठी नवीन सरकारी योजना अत्यंत प्रभावी (effective) ठरावी अशी रचना करण्यात आली होती. शुभारंभाच्या (launch) कार्यक्रमात मंत्र्यांनी एक भावनिक (affective) भाषण दिले, आणि अनेक पालकांना त्यांच्या स्वतःच्या शिक्षणातील संघर्षाची आठवण येऊन डोळे पाणावले. शिक्षकांनी नमूद केले की मोहिमेच्या भावनिक (affective) आवाहनाने विद्यार्थ्यांवर परिणाम झाला आणि त्यांनी नियमितपणे शाळेत येणे सुरू केले, तर योजनेच्या सुनियोजित

रचनेने सहा महिन्यांतच उपस्थितीच्या आकडेवारीत खरोखर प्रभावी (effective) सुधारणा दिसून आली.

- चालू घडामोडींशी संबंध: The Reserve Bank's monetary policy proved effective in controlling inflation, though its affective impact on common citizens' anxiety about rising prices took longer to ease. मराठी अर्थ: रिझर्व्ह बँकेचे पतधोरण महागाई नियंत्रित करण्यात प्रभावी (effective) ठरले, जरी वाढत्या किमतींबद्दल सामान्य नागरिकांच्या मनातील भावनात्मक (affective) चिंता कमी होण्यास अधिक वेळ लागला.
- मराठी शब्द संग्रह: भावनिक परिणाम (emotional impact), कार्यक्षमता (efficiency), फलदायी (fruitful)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Affective" मध्ये "Affect" (भावना) लपलेला आहे, तर "Effective" मध्ये "Effect" (परिणाम) लपलेला आहे - भावना वेगळी, परिणाम वेगळा.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which sentence uses the correct word? A) The medicine was very affective in curing the disease. B) The medicine was very effective in curing the disease. C) The medicine was very affect in curing the disease. D) The medicine was very effect in curing the disease. उत्तर: B) The medicine was very effective in curing the disease.
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Affective" आणि "Effective" हे उच्चार सारखे असल्याने अदलाबदल करून वापरतात. लक्षात ठेवा - भावनांसाठी नेहमी "Affective" आणि निकाल/कार्यक्षमतेसाठी नेहमी "Effective".

---

2. Air / Ere / Heir (एअर / एर / हेअर)

- Air - मराठी अर्थ: हवा | English Meaning: The atmosphere; a light breeze Ere - मराठी अर्थ: पूर्वी, आधी | English Meaning: Before (a poetic/formal word) Heir - मराठी अर्थ: वारस, उत्तराधिकारी | English Meaning: A person legally entitled to inherit property or a position
- उत्पत्ती: "Air" जुन्या फ्रेंच/लॅटिन "aer" पासून आला; "Ere" जुन्या इंग्रजी "ær" (आधी) पासून आला; "Heir" लॅटिन "heres" (वारस) पासून आला - तिन्ही शब्दांचे उच्चार जवळपास सारखे असले तरी मूळ पूर्णपणे भिन्न आहेत.
- Cloze Test Passage: The old king wanted to name his successor (1)_____ he grew too weak to rule. His eldest son was the rightful (2)_____ to the throne, but he had left the palace years ago to travel and breathe the fresh (3)_____ of distant lands. Messengers were sent to find him (4)_____ the coronation ceremony could take place.

पर्याय (Options): (1) A) Air B) Heir C) Ere D) Err (2) A) Air B) Heir C) Ere D) Airy (3) A) Heir B) Ere C) Air D) Hair (4) A) Air B) Heir C) Ere D) Airs

उत्तरे: (1) C) Ere (2) B) Heir (3) C) Air (4) C) Ere

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: वृद्ध राजाला तो राज्य करण्यास खूप अशक्त होण्यापूर्वी (ere) आपला उत्तराधिकारी नेमायचा होता. त्याचा सर्वात मोठा मुलगा सिंहासनाचा खरा वारस (heir) होता, पण तो अनेक वर्षांपूर्वी दूरच्या प्रदेशांतील ताजी हवा (air) घेण्यासाठी प्रवासाला निघून गेला होता. राज्याभिषेकाचा (coronation) समारंभ

होण्यापूर्वी (ere) त्याला शोधण्यासाठी दूत पाठवण्यात आले.

- चालू घडामोडींशी संबंध: The court declared the eldest daughter as the legal heir to the family's ancestral property after a long-pending dispute. मराठी अर्थ: दीर्घकाळ प्रलंबित असलेल्या वादानंतर न्यायालयाने सर्वात मोठ्या मुलीला कुटुंबाच्या वडिलोपार्जित मालमत्तेची कायदेशीर वारस (heir) म्हणून घोषित केले.
- मराठी शब्द संग्रह: उत्तराधिकार (succession), वातावरण (atmosphere), पूर्वकाळ (former time)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Heir" मध्ये सुरुवातीचा "H" मूक (silent) आहे हे लक्षात ठेवा - म्हणून तो "Air" सारखाच उच्चारला जातो, पण अर्थ "वारस" असा आहे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word correctly completes: "She is the sole _____ to her grandfather's estate." A) Air B) Ere C) Heir D) Hair उत्तर: C) Heir
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: तिन्ही शब्द उच्चारायला जवळपास सारखे वाटत असल्याने विद्यार्थी स्पेलिंगमध्ये गल्लत करतात. "Heir" नेहमी वारसा/उत्तराधिकाराशी, "Air" हवेशी आणि "Ere" वेळेशी (आधी) जोडलेला असतो हे लक्षात ठेवा.

---

3. Allude / Elude (अल्यूड / इल्यूड)

- Allude - मराठी अर्थ: उल्लेख करणे, संकेत करणे | English Meaning: To refer to something indirectly Elude - मराठी अर्थ: वाचणे, बचावणे | English Meaning: To escape or avoid, especially skilfully
- उत्पत्ती: दोन्ही शब्द लॅटिन "ludere" (खेळणे) या मूळापासून आले - "Allude" म्हणजे एखाद्या गोष्टीकडे अप्रत्यक्षपणे इशारा करणे, तर "Elude" म्हणजे धूर्तपणे टाळणे/निसटणे.
- Cloze Test Passage: During the press briefing, the officer chose to (1)_____ to the ongoing investigation without revealing any specific names. Reporters pressed him further, but he skilfully managed to (2)_____ their direct questions about the suspects. Later, it was revealed that the main accused had continued to (3)_____ arrest for nearly six months by constantly changing his location, and the officer's earlier comments seemed to (4)_____ to this very fact.

पर्याय (Options): (1) A) Elude B) Allude C) Illude D) Alludes (2) A) Allude B) Elude C) Eluding D) Alluded (3) A) Allude B) Elude C) Eludes D) Alluding (4) A) Elude B) Allude C) Eluded D) Alludes

उत्तरे: (1) B) Allude (2) B) Elude (3) B) Elude (4) B) Allude

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: पत्रकार परिषदेदरम्यान (press briefing), अधिकाऱ्याने कोणतीही विशिष्ट नावे उघड न करता चालू असलेल्या तपासाचा अप्रत्यक्ष उल्लेख (allude) करण्याचे निवडले. पत्रकारांनी त्याला अधिक प्रश्न विचारले, पण त्याने संशयितांबद्दलच्या थेट प्रश्नांना धूर्तपणे टाळले (elude). नंतर असे उघड झाले की मुख्य आरोपी सतत आपले ठिकाण बदलून जवळजवळ सहा महिने अटक टाळत (elude) राहिला होता, आणि अधिकाऱ्याच्या आधीच्या टिप्पण्या याच वस्तुस्थितीकडे संकेत (allude) करत असल्याचे दिसून आले.

- चालू घडामोडींशी संबंध: The finance minister's budget speech seemed to allude to upcoming tax reforms without giving exact figures. मराठी अर्थ: अर्थमंत्र्यांच्या अर्थसंकल्पीय भाषणाने अचूक आकडे न देता आगामी कर सुधारणांकडे अप्रत्यक्ष उल्लेख (allude) केल्यासारखे वाटले.
- मराठी शब्द संग्रह: अप्रत्यक्ष संदर्भ (indirect reference), चातुर्याने टाळणे (skilfully avoid)

लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Allude" मध्ये "A" लक्षात ठेवा - जणू "A hint" (एक इशारा) देणे. "Elude" मध्ये "E" लक्षात ठेवा - जणू "Escape" (पळून जाणे).

- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which sentence is correct? A) The thief managed to allude the police for weeks. B) The thief managed to elude the police for weeks. C) The speaker began to elude to his past achievements. D) The report will elude to the committee's findings. उत्तर: B) The thief managed to elude the police for weeks.
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Allude" आणि "Elude" चा उच्चार सारखा असल्याने ते सहज बदलून वापरतात. लक्षात ठेवा - Allude म्हणजे बोलण्यातून सूचित करणे, तर Elude म्हणजे शारीरिक किंवा परिस्थितीजन्य पद्धतीने टाळणे.

---

4. Allusion / Illusion (अल्यूजन / इल्यूजन)

- Allusion - मराठी अर्थ: अप्रत्यक्ष उल्लेख, संदर्भ | English Meaning: An indirect mention or reference to something Illusion - मराठी अर्थ: भ्रम | English Meaning: A false or misleading appearance, statement, or belief
- उत्पत्ती: "Allusion" हा "Allude" या क्रियापदाचे नाम रूप आहे; "Illusion" लॅटिन "illudere" (फसवणे) यावरून आला आहे - म्हणजे डोळ्यांना किंवा मनाला फसवणारी गोष्ट.
- Cloze Test Passage: The poet's verse contained a subtle (1)_____ to ancient mythology, comparing the hero's journey to that of a legendary warrior. Some readers, however, were confused by the vivid imagery and thought the entire poem described an actual (2)_____ rather than a metaphor. The magician on stage created a perfect (3)_____ of a floating object, leaving the audience astonished, while the poem's closing lines carried yet another literary (4)_____ to a famous historical event.

पर्याय (Options): (1) A) Illusion B) Allusion C) Illude D) Alluding (2) A) Allusion B) Illusion C) Alluded D) Illusory (3) A) Allusion B) Illusion C) Alluding D) Illusive (4) A) Illusion B) Allusion C) Illuded D) Alluded

उत्तरे: (1) B) Allusion (2) B) Illusion (3) B) Illusion (4) B) Allusion

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: कवीच्या ओळींमध्ये प्राचीन पुराणकथेचा (mythology) सूक्ष्म अप्रत्यक्ष उल्लेख (allusion) होता, ज्यात नायकाच्या प्रवासाची तुलना एका पौराणिक योद्ध्याशी करण्यात आली होती. मात्र काही वाचक जिवंत प्रतिमांमुळे (imagery) गोंधळले आणि त्यांना वाटले की संपूर्ण कविता एका रूपकाऐवजी (metaphor) प्रत्यक्ष भ्रम (illusion) वर्णन करते. रंगमंचावरील (stage) जादूगाराने तरंगत्या वस्तूचा एक परिपूर्ण भ्रम (illusion) निर्माण केला, ज्यामुळे प्रेक्षक थक्क झाले, तर कवितेच्या शेवटच्या ओळींमध्ये एका प्रसिद्ध

ऐतिहासिक घटनेचा आणखी एक साहित्यिक अप्रत्यक्ष उल्लेख (allusion) होता.

- चालू घडामोडींशी संबंध: The chief minister's speech contained a clear allusion to the state's freedom struggle heroes while addressing the gathering. मराठी अर्थ: जमावाला संबोधित करताना मुख्यमंत्र्यांच्या भाषणात राज्याच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील नायकांचा स्पष्ट अप्रत्यक्ष उल्लेख (allusion) होता.
- मराठी शब्द संग्रह: साहित्यिक संदर्भ (literary reference), दृष्टिभ्रम (optical illusion)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Allusion" म्हणजे शब्दांतून केलेला संदर्भ (जोडलेला "A" - a reference), तर "Illusion" म्हणजे डोळ्यांना/मनाला होणारा भ्रम (जोडलेला "I" - an image that fools you).
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word fits: "The speech was full of _____ to Indian classical literature." A) Illusion B) Allusion C) Illusions D) Illusive उत्तर: B) Allusion
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हे दोन्ही शब्द स्पेलिंगमध्ये अगदी जवळचे असल्याने गोंधळतात. लक्षात ठेवा - साहित्यिक/बोलण्यातील संदर्भासाठी "Allusion" आणि खोट्या दिसणाऱ्या गोष्टीसाठी "Illusion".

---

5. Aloud / Allowed (अलाउड / अलाउड)

- Aloud - मराठी अर्थ: मोठ्याने, आवाजात | English Meaning: Audibly; out loud, so that others can hear Allowed - मराठी अर्थ: परवानगी दिलेली, अनुमती दिलेली | English Meaning: Permitted or authorised
- उत्पत्ती: "Aloud" हा जुन्या इंग्रजी "a" (चालू स्थिती) + "loud" (मोठा आवाज) यांच्या एकत्रीकरणातून आला; "Allowed" हा "Allow" (परवानगी देणे) या क्रियापदाचे भूतकाळी रूप आहे - दोन्ही शब्द उच्चारायला सारखे वाटले तरी अर्थ पूर्णपणे भिन्न आहेत.
- Cloze Test Passage: The teacher instructed the students to read the poem (1)_____ so that everyone in the classroom could follow along. However, mobile phones were not (2)_____ inside the examination hall, and any student caught using one would be disqualified immediately. When one student began speaking (3)_____ during the silent reading period, the invigilator reminded her that talking was not (4)_____ at that time.

पर्याय (Options): (1) A) Allowed B) Aloud C) Alloud D) Allow (2) A) Aloud B) Allowed C) Allow D) Alound (3) A) Allowed B) Aloud C) Allow D) Allows (4) A) Aloud B) Allowed C) Allow D) Alloud

उत्तरे: (1) B) Aloud (2) B) Allowed (3) B) Aloud (4) B) Allowed

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना कविता मोठ्याने (aloud) वाचण्याची सूचना दिली जेणेकरून वर्गातील प्रत्येकाला ती समजू शकेल. मात्र परीक्षा सभागृहात (examination hall) मोबाईल फोनला परवानगी (allowed) नव्हती, आणि कोणताही विद्यार्थी तो वापरताना आढळल्यास त्याला तात्काळ अपात्र ठरवले जाणार होते. शांत वाचनाच्या (silent reading) कालावधीत जेव्हा एक विद्यार्थिनी मोठ्याने (aloud) बोलू लागली, तेव्हा पर्यवेक्षकांनी (invigilator) तिला आठवण करून दिली की त्या वेळी बोलण्याची परवानगी (allowed) नाही.

- चालू घडामोडींशी संबंध: Loudspeakers are not allowed near hospitals after 10 PM as per the newly enforced noise pollution rules. मराठी अर्थ: नव्याने अंमलात आणलेल्या ध्वनी प्रदूषण नियमांनुसार रात्री 10 नंतर रुग्णालयांजवळ लाऊडस्पीकरला परवानगी (allowed) नाही.
- मराठी शब्द संग्रह: खुलेआम बोलणे (speak openly), अधिकृत परवानगी (official permission)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Aloud" मध्ये "Loud" (मोठा आवाज) लपलेला आहे - म्हणजे आवाजाशी संबंध. "Allowed" मध्ये "Allow" (परवानगी देणे) लपलेला आहे - म्हणजे परवानगीशी संबंध.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which sentence is grammatically correct? A) Photography is not aloud inside the museum. B) Photography is not allowed inside the museum. C) Please read your answer allowed. D) Please speak allowed so everyone can hear. उत्तर: B) Photography is not allowed inside the museum.
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: उच्चार सारखा असल्याने विद्यार्थी लेखी परीक्षेत हे दोन्ही शब्द सर्रास अदलाबदल करून लिहितात. लक्षात ठेवा - आवाजासाठी नेहमी "Aloud" आणि परवानगीसाठी नेहमी "Allowed".

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. The training programme was highly _____ in improving employee productivity within a month.
2. Please finish the paperwork _____ the office closes for the day.
3. The tour guide's remark seemed to _____ to a hidden treasure without stating it clearly.
4. The magician's trick was a clever _____ that fooled the entire audience.
5. Talking loudly during the meeting was not _____ by the chairperson.

उत्तरे: 1. effective 2. ere 3. allude 4. illusion 5. allowed

मिश्रित MPSC/UPSC सराव प्रश्न

1. "The new policy proved to be extremely _____ in reducing traffic congestion." (correct word) A) Affective B) Effective C) Effect D) Affect उत्तर: B) Effective
2. Which word means "before" in a poetic or formal sense? A) Air B) Heir C) Ere D) Err उत्तर: C) Ere
3. Which word describes something that deceives the eye or mind? A) Allusion B) Illusion C) Elude D) Allude उत्तर: B) Illusion

सामान्य चुका (चुकीचे वाक्य विरुद्ध बरोबर वाक्य)

चूक: The plan had a very effective impact on his emotions. बरोबर: The plan had a very affective impact on his emotions.

चूक: She is the heir of a gentle breeze in the mountains. बरोबर: She felt the air of a gentle breeze in the mountains.

Shree

चूक: The criminal continued to allude the police for months. बरोबर: The criminal continued to elude the police for months.

चूक: The illusion in his speech pointed to a famous poem. बरोबर: The allusion in his speech pointed to a famous poem.

चूक: Loud music was aloud in the residential area after midnight. बरोबर: Loud music was not allowed in the residential area after midnight.

PART 4: SYNONYMS

समानार्थी शब्द (Synonyms) लक्षात ठेवताना केवळ शब्दांची यादी पाठ करण्यापेक्षा त्यांचा संदर्भासहित (context) उपयोग समजून घेणे अधिक परिणामकारक ठरते. खाली प्रत्येक शब्दासाठी Cloze Test पद्धतीने सराव देण्यात आला आहे.

---

1. Access (ॲक्सेस)

- मराठी अर्थ: प्रवेश, पोहोच English Meaning: Approach, passage; the means or opportunity to enter or use something समानार्थी शब्द: Approach, Passage, Entry, Admittance
- उत्पत्ती: लॅटिन "accedere" (जवळ जाणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे एखाद्या ठिकाणी किंवा गोष्टीपर्यंत पोहोचण्याची क्षमता किंवा संधी.
- Cloze Test Passage: After years of negotiation, the tribal village finally gained (1)_____ to clean drinking water through a new government pipeline scheme. Officials noted that easy (2)_____ to the remote hilly area had always been a major challenge, with only a narrow mountain (3)_____ connecting it to the main road. The new scheme also improved (4)_____ to the local primary health centre for the first time in decades.

पर्याय (Options): (1) A) Access B) Passage C) Approach D) Admittance (2) A) Passage B) Access C) Approach D) Admittance (3) A) Access B) Admittance C) Passage D) Approach (4) A) Approach B) Access C) Passage D) Admittance

उत्तरे: (1) A) Access (2) B) Access (3) C) Passage (4) B) Access

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: अनेक वर्षांच्या वाटाघाटींनंतर (negotiation), आदिवासी गावाला अखेर नवीन सरकारी पाईपलाईन योजनेद्वारे स्वच्छ पिण्याच्या पाण्याचा प्रवेश (access) मिळाला. अधिकाऱ्यांनी नमूद केले की दुर्गम डोंगराळ भागापर्यंत सहज पोहोच (access) मिळणे नेहमीच मोठे आव्हान राहिले आहे, कारण फक्त एक अरुंद डोंगरी मार्ग (passage) त्याला मुख्य रस्त्याशी जोडत होता. नवीन योजनेने कित्येक दशकांत प्रथमच स्थानिक प्राथमिक आरोग्य केंद्रापर्यंतचा प्रवेश (access) देखील सुधारला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The digital literacy mission has provided rural students easy access to online learning platforms for the first time. मराठी अर्थ: डिजिटल साक्षरता मोहिमेने ग्रामीण विद्यार्थ्यांना प्रथमच ऑनलाइन शिक्षण व्यासपीठांवर सहज प्रवेश (access) उपलब्ध करून दिला आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: पोहोचमार्ग (approach route), प्रवेशद्वार (entry point)

- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Access" म्हणजे "A + Success" (यशस्वीपणे पोहोचणे) असे कल्पून घ्या - एखाद्या गोष्टीपर्यंत यशस्वीपणे पोहोचणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest synonym of "Access"? A) Denial B) Passage C) Barrier D) Restriction उत्तर: B) Passage
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Access" (नाम/क्रियापद - प्रवेश) आणि "Excess" (जास्तीचे) यांच्या स्पेलिंगमध्ये गल्लत करतात, जे पूर्णपणे वेगळे शब्द आहेत.

---

2. Accessory (ॲक्सेसरी)

- मराठी अर्थ: साथीदार; उपयुक्त वस्तू English Meaning: Accompaniment, attachment; an additional item that complements something समानार्थी शब्द: Accompaniment, Attachment, Addition, Adjunct
- उत्पत्ती: लॅटिन "accedere" (जवळ जोडणे) यावरून हा शब्द आला - मुख्य वस्तूला पूरक/जोडणारी अतिरिक्त वस्तू.
- Cloze Test Passage: For the wedding function, she chose a designer saree along with matching jewellery as the perfect (1)_____ to complete her look. The tailor suggested adding a small embroidered (2)_____ near the neckline to enhance the overall design. Her mother reminded her that every small (3), from the bangles to the footwear, would be noticed by the guests, so she carefully selected each (4) with great attention to detail.
- पर्याय (Options): (1) A) Access B) Accessory C) Accessories D) Accompany (2) A) Attachment B) Access C) Accessed D) Accessing (3) A) Access B) Accessory C) Accessing D) Accessed (4) A) Access B) Accessory C) Accessing D) Accessed
- उत्तरे: (1) B) Accessory (2) A) Attachment (3) B) Accessory (4) B) Accessory
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: लग्नाच्या कार्यक्रमासाठी, तिने आपली वेशभूषा पूर्ण करण्यासाठी योग्य साथीदार (accessory) म्हणून डिझायनर साडी सोबत जुळणारे दागिने निवडले. शिंप्याने (tailor) एकूण डिझाइन वाढवण्यासाठी गळ्याजवळ एक लहान भरतकाम केलेली जोडणी (attachment) लावण्याचे सुचवले. तिच्या आईने आठवण करून दिली की बांगड्यांपासून पादत्राणांपर्यंत (footwear) प्रत्येक लहान साथीदार वस्तू (accessory) पाहुण्यांच्या नजरेस पडेल, त्यामुळे तिने प्रत्येक उपयुक्त वस्तू (accessory) मोठ्या काळजीपूर्वक निवडली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The e-commerce sector saw a huge rise in demand for smartphone accessories during the festive shopping season. मराठी अर्थ: सणासुदीच्या खरेदी हंगामात स्मार्टफोन साथीदार वस्तूंच्या (accessories) मागणीत मोठी वाढ ई-कॉमर्स क्षेत्रात दिसून आली.
- मराठी शब्द संग्रह: पूरक वस्तू (complementary item), सजावटीची वस्तू (decorative item)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Accessory" ला मुख्य वस्तूचा "साथीदार" समजा - जो मुख्य गोष्टीशिवाय एकटा फारसा उपयोगी नसतो, पण तिला पूर्ण करतो.

- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest synonym of "Accessory"? A) Obstacle B) Attachment C) Denial D) Removal उत्तर: B) Attachment
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी हा शब्द फक्त "फॅशन/दागिने" या अर्थापुरता मर्यादित समजतात, पण कायदेशीर भाषेत "Accessory" म्हणजे गुन्ह्यात मदत करणारी व्यक्ती असाही अर्थ होतो.

---

3. Accomplice (अ‍ॅकॉम्प्लिस)

- मराठी अर्थ: साथीदार (वाईट कृत्यात) English Meaning: Collaborator, helper; a person who helps another commit a crime समानार्थी शब्द: Collaborator, Helper, Partner-in-crime, Conspirator
- उत्पत्ती: लॅटिन "complex" (एकत्र गुंफलेले) यावरून हा शब्द आला - मूळतः एखाद्या गुन्हेगारी कृत्यात एकत्र सहभागी असलेल्या व्यक्तीसाठी वापरला जातो.
- Cloze Test Passage: The police arrested the main suspect along with his (1)_____ who had helped plan the entire robbery. Investigators revealed that the two had worked as close (2)_____ for nearly a year, carefully studying the bank's security routine. Without the (3), the mastermind would never have managed to bypass the alarm system, and both were eventually charged as equal (4) in the crime.
- पर्याय (Options): (1) A) Accomplice B) Accomplish C) Accompany D) Access (2) A) Collaborators B) Accomplices C) Helpers D) Both A and B (3) A) Accomplice B) Accomplishment C) Accompany D) Access (4) A) Accomplices B) Accomplishments C) Accessors D) Accompaniments

उत्तरे: (1) A) Accomplice (2) D) Both A and B (3) A) Accomplice (4) A) Accomplices

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: पोलिसांनी मुख्य संशयिताला त्याच्या साथीदारासोबत (accomplice) अटक केली, ज्याने संपूर्ण दरोड्याचे (robbery) नियोजन करण्यास मदत केली होती. तपासकर्त्यांनी उघड केले की दोघेही जवळजवळ एक वर्ष सहकारी (collaborators) म्हणून काम करत होते, बँकेच्या सुरक्षा दिनचर्येचा (routine) काळजीपूर्वक अभ्यास करत होते. साथीदाराशिवाय (accomplice), सूत्रधाराला (mastermind) कधीच अलार्म यंत्रणा टाळता आली नसती, आणि शेवटी दोघांवरही या गुन्ह्यात समान साथीदार (accomplices) म्हणून आरोप ठेवण्यात आले.

चालू घडामोडींशी संबंध: The investigating agency is searching for the accomplice who allegedly helped the accused escape after the cyber fraud case. मराठी अर्थ: सायबर फसवणूक प्रकरणानंतर आरोपीला पळून जाण्यास मदत करणाऱ्या साथीदाराचा (accomplice) शोध तपास यंत्रणा घेत आहे.

- मराठी शब्द संग्रह: सहगुन्हेगार (co-offender), कट रचणारा (conspirator)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Accomplice" मध्ये "Complicit" (सहभागी असणे) हा शब्द लपलेला आहे - म्हणजे एखाद्या वाईट कृत्यात सहभागी असणारा साथीदार.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest synonym of "Accomplice"? A) Victim B) Collaborator C) Witness D) Judge उत्तर: B) Collaborator

- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Accomplice" आणि "Accomplish" यांचा स्पेलिंग साधर्म्यामुळे गोंधळ करतात - Accomplice म्हणजे साथीदार (नाम), तर Accomplish म्हणजे साध्य करणे (क्रियापद).

---

4. Accomplish (ॲकॉम्प्लिश)

- मराठी अर्थ: साध्य करणे English Meaning: Achieve, attain, realise; to successfully complete a task or goal समानार्थी शब्द: Achieve, Attain, Realise, Fulfil
- उत्पत्ती: लॅटिन "complere" (पूर्ण करणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे एखादे उद्दिष्ट पूर्णपणे साध्य करणे.
- Cloze Test Passage: The young entrepreneur was determined to (1)_____ her dream of building a successful startup within five years. After countless sleepless nights, she finally (2)_____ her first major milestone by securing funding from investors. Her mentor reminded her that many people fail to (3)_____ their goals simply because they give up too early, but she had (4)_____ something truly remarkable through sheer persistence.
- पर्याय (Options): (1) A) Accomplish B) Accomplice C) Accomplishing D) Accomplishment (2) A) Attained B) Accomplice C) Accessed D) Accorded (3) A) Realise B) Accomplice C) Accord D) Access (4) A) Achieved B) Accomplice C) Accessed D) Accorded
- उत्तरे: (1) A) Accomplish (2) A) Attained (3) A) Realise (4) A) Achieved
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: तरुण उद्योजिकेने (entrepreneur) पाच वर्षांत यशस्वी स्टार्टअप उभारण्याचे आपले स्वप्न साध्य करण्याचा (accomplish) निर्धार केला होता. असंख्य निद्रानाशाच्या रात्रींनंतर, गुंतवणूकदारांकडून (investors) निधी मिळवून तिने अखेर आपला पहिला मोठा टप्पा गाठला (attained). तिच्या मार्गदर्शकाने (mentor) तिला आठवण करून दिली की अनेक लोक फक्त खूप लवकर हार मानल्यामुळे आपली उद्दिष्टे साध्य (realise) करण्यात अपयशी ठरतात, पण निव्वळ चिकाटीने (persistence) तिने खरोखर काहीतरी उल्लेखनीय साध्य केले (achieved) होते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: ISRO successfully accomplished another milestone by launching multiple satellites in a single mission. मराठी अर्थ: इस्रोने एकाच मोहिमेत अनेक उपग्रह प्रक्षेपित करून आणखी एक टप्पा यशस्वीरित्या साध्य केला (accomplished).
- मराठी शब्द संग्रह: उद्दिष्टपूर्ती (goal fulfilment), यश मिळवणे (attain success)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Accomplish" मध्ये "Complete" शी साधर्म्य असलेला "Complish" भाग आहे - म्हणजे काहीतरी पूर्ण करणे/साध्य करणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest synonym of "Accomplish"? A) Fail B) Achieve C) Abandon D) Postpone उत्तर: B) Achieve
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Accomplish" (साध्य करणे) आणि "Accompany" (सोबत जाणे) यांच्या स्पेलिंगमध्ये सुरुवातीचे अक्षरसाधर्म्य असल्याने गल्लत करतात.

---

5. Accord (ॲकॉर्ड)

- मराठी अर्थ: करार, सहमती English Meaning: Agreement, concurrence, harmony; a formal agreement between parties समानार्थी शब्द: Agreement, Concurrence, Harmony, Consensus
- उत्पत्ती: लॅटिन "cor/cordis" (हृदय) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे मनापासून/हृदयापासून झालेली सहमती किंवा करार.
- Cloze Test Passage: After months of tense negotiations, the two neighbouring countries finally reached an (1)_____ on sharing river water resources. Both delegations expressed their (2)_____ with the proposed terms, noting that the discussions had brought a rare sense of (3)_____ to a long-standing dispute. Analysts believe that if both nations continue to act in perfect (4)_____, regional stability could improve significantly in the coming years.
- पर्याय (Options): (1) A) Accord B) Accomplice C) Access D) Accessory (2) A) Concurrence B) Accomplice C) Accessory D) Accompaniment (3) A) Harmony B) Accomplice C) Access D) Accessory (4) A) Accord B) Accomplice C) Access D) Accessory
- उत्तरे: (1) A) Accord (2) A) Concurrence (3) A) Harmony (4) A) Accord
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: अनेक महिन्यांच्या तणावपूर्ण वाटाघाटींनंतर, दोन्ही शेजारी देशांनी अखेर नदीच्या पाणी साधनसंपत्तीच्या (resources) वाटपावर करार (accord) केला. दोन्ही शिष्टमंडळांनी (delegations) प्रस्तावित अटींबाबत आपली सहमती (concurrence) व्यक्त केली, आणि चर्चेने दीर्घकालीन वादात एक दुर्मिळ सुसंवाद (harmony) आणल्याचे नमूद केले. विश्लेषकांचे मत आहे की जर दोन्ही राष्ट्रांनी परिपूर्ण सहमतीने (accord) वागणे सुरू ठेवले, तर पुढील काही वर्षांत प्रादेशिक स्थैर्य (regional stability) लक्षणीयरीत्या सुधारू शकते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The Centre and the state reached an accord on sharing GST compensation dues amid ongoing fiscal discussions. मराठी अर्थ: सुरू असलेल्या वित्तीय (fiscal) चर्चेदरम्यान केंद्र आणि राज्याने जीएसटी भरपाई थकबाकी वाटपावर सहमती/करार (accord) केला.
- मराठी शब्द संग्रह: परस्पर सहमती (mutual consensus), शांततापूर्ण तोडगा (peaceful settlement)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Accord" मध्ये "Cord" (जोडणारी दोरी/नाते) लपलेले आहे असे कल्पून घ्या - दोन बाजूंना एकत्र जोडणारा करार.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest synonym of "Accord"? A) Conflict B) Agreement C) Denial D) Dispute उत्तर: B) Agreement
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Accord" (करार/सहमती - नाम) आणि "According" (त्यानुसार - क्रियाविशेषण/पूर्वसर्ग) यांच्या वापरात गल्लत करतात.

---

6. Accumulate (ॲक्युम्युलेट)

- मराठी अर्थ: वाढवणे, संचय करणे English Meaning: Collect, amass, hoard; to gather or gain an increasing quantity of something over time समानार्थी शब्द: Collect, Amass, Hoard,

Shree

Gather

- उत्पत्ती: लॅटिन "cumulus" (ढीग/साठा) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे हळूहळू ढीग/साठा तयार करणे.
- Cloze Test Passage: Over the past decade, the region has managed to (1)_____ significant experience in disaster preparedness through repeated training exercises. Local warehouses have (2)_____ large stocks of food grains to prepare for potential famine, though officials warned against efforts to (3)_____ these resources for personal gain. Experts noted that villages which continued to (4)_____ knowledge about early warning systems suffered far fewer casualties during the recent floods.
- पर्याय (Options): (1) A) Accumulate B) Accord C) Access D) Accomplice (2) A) Amassed B) Accorded C) Accessed D) Accompanied (3) A) Hoard B) Accord C) Access D) Accompany (4) A) Accumulate B) Accord C) Access D) Accomplice
- उत्तरे: (1) A) Accumulate (2) A) Amassed (3) A) Hoard (4) A) Accumulate
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: गेल्या दशकभरात, वारंवार झालेल्या प्रशिक्षण सरावांमधून या भागाने आपत्ती सज्जतेत (disaster preparedness) लक्षणीय अनुभव संचयित (accumulate) करण्यात यश मिळवले आहे. संभाव्य दुष्काळासाठी तयारी म्हणून स्थानिक गोदामांनी (warehouses) अन्नधान्याचा मोठा साठा जमा केला (amassed) आहे, जरी अधिकाऱ्यांनी वैयक्तिक फायद्यासाठी या साधनसंपत्तीचा साठा (hoard) करण्याच्या प्रयत्नांविरुद्ध इशारा दिला. तज्ज्ञांनी नमूद केले की जी गावे लवकर इशारा देणाऱ्या यंत्रणांबद्दलचे ज्ञान संचयित (accumulate) करत राहिली, त्यांना अलीकडील पुरादरम्यान खूपच कमी जीवितहानी सहन करावी लागली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The pension fund has accumulated a substantial corpus over the years, benefiting lakhs of retired government employees. मराठी अर्थ: पेन्शन निधीने वर्षानुवर्षे मोठा निधी संचयित केला (accumulated) आहे, ज्याचा फायदा लाखो निवृत्त सरकारी कर्मचाऱ्यांना होत आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: साठा जमवणे (build up stock), हळूहळू वाढ होणे (gradual growth)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Accumulate" मध्ये "Cumulate/Cumulus" (ढीग) आहे - जसे ढगांचा ढीग (cumulus clouds) साचतो, तसाच एखाद्या गोष्टीचा साठा साचणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest synonym of "Accumulate"? A) Distribute B) Amass C) Discard D) Scatter उत्तर: B) Amass
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Accumulate" (हळूहळू साठा वाढवणे) आणि "Accomplish" (साध्य करणे) यांच्या स्पेलिंगमधील सुरुवातीच्या साधर्म्यामुळे गल्लत करतात.

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. The library has provided free _____ to thousands of e-books for students.
2. She bought a matching handbag as an _____ for her new outfit.
3. The court found him guilty of being an _____ in the financial fraud case.
4. He worked tirelessly to _____ his long-cherished dream of becoming a doctor.
5. The two rival unions finally reached an _____ after weeks of discussion.
6. Over the years, the family managed to _____ considerable savings for emergencies.

उत्तरे: 1. access 2. accessory 3. accomplice 4. accomplish 5. accord 6. accumulate

---

- मिश्रित MPSC/UPSC सराव प्रश्न

1. Which word means "to gather or gain something over time"? A) Accomplice B) Accumulate C) Access D) Accord उत्तर: B) Accumulate
2. Which word refers to a person who helps in committing a crime? A) Accessory B) Accord C) Accomplice D) Accomplish उत्तर: C) Accomplice
3. Which word means "agreement or harmony between parties"? A) Access B) Accord C) Accumulate D) Accomplice उत्तर: B) Accord

सामान्य चुका (चुकीचे वाक्य विरुद्ध बरोबर वाक्य)

चूक: The thief had no accomplish in the robbery. बरोबर: The thief had no accomplice in the robbery.

चूक: She finally accorded her lifelong dream of becoming a pilot. बरोबर: She finally accomplished her lifelong dream of becoming a pilot.

चूक: The two countries signed an accumulate to share water resources. बरोबर: The two countries signed an accord to share water resources.

PART 5: ANTONYMS

विरुद्धार्थी शब्दांसाठी (Antonyms) देखील Cloze Test पद्धत वापरून सराव देण्यात आला आहे, जिथे मूळ परिच्छेदातील समानार्थी/विरुद्धार्थी शब्दांच्या जागा रिकाम्या ठेवण्यात आल्या आहेत.

---

1. Acknowledge / Deny, Ignore (अक्नॉलेज)

- Acknowledge - मराठी अर्थ: कबूल करणे | English Meaning: To accept or admit the truth or existence of something विरुद्धार्थी शब्द: Deny (नाकारणे), Ignore (दुर्लक्ष करणे)
- उत्पत्ती: जुन्या इंग्रजी "cnawan" (जाणणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे एखादी गोष्ट खरी असल्याचे उघडपणे मान्य करणे.
- Cloze Test Passage: During the inquiry, the officer was expected to (1)_____ the delay in relief distribution, but he chose to (2)_____ any wrongdoing on his part. His colleagues, however, could not simply (3)_____ the growing complaints from flood victims, and eventually the department had to (4)_____ its failure in coordination.
- पर्याय (Options): (1) A) Acknowledge B) Deny C) Ignore D) Denies (2) A) Acknowledge B) Deny C) Ignoring D) Acknowledging (3) A) Acknowledge B) Ignore C) Deny D) Denying (4) A) Deny B) Ignore C) Acknowledge D) Ignoring
- उत्तरे: (1) A) Acknowledge (2) B) Deny (3) B) Ignore (4) C) Acknowledge

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: चौकशीदरम्यान (inquiry), अधिकाऱ्याने मदत वाटपातील विलंब कबूल (acknowledge) करणे अपेक्षित होते, पण त्याने आपल्या बाजूने कोणताही गैरप्रकार नाकारण्याचे (deny) निवडले. मात्र त्याचे सहकारी पूरग्रस्तांच्या वाढत्या तक्रारींकडे साधे दुर्लक्ष (ignore) करू शकत नव्हते, आणि अखेर विभागाला समन्वयातील (coordination) आपले अपयश कबूल (acknowledge) करावे लागले.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The minister finally acknowledged the shortage of vaccines, after earlier denying any supply issues in the state. मराठी अर्थ: राज्यात कोणतीही पुरवठा समस्या नाकारल्यानंतर (deny), मंत्र्यांनी अखेर लसींच्या तुटवड्याची कबुली (acknowledge) दिली.
- मराठी शब्द संग्रह: सत्य मान्य करणे (accept the truth), जबाबदारी स्वीकारणे (accept responsibility)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Acknowledge" मध्ये "Knowledge" (ज्ञान) लपलेले आहे - म्हणजे एखादी गोष्ट माहीत असल्याचे उघड मान्य करणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest antonym of "Acknowledge"? A) Accept B) Deny C) Admit D) Confirm उत्तर: B) Deny
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Acknowledge" (मान्य करणे) आणि "Knowledge" (ज्ञान) यांचा गोंधळ करून चुकीच्या संदर्भात वापरतात.

---

2. Acquit / Convict (अक्विट)

- Acquit - मराठी अर्थ: निर्दोष सोडणे | English Meaning: To declare someone not guilty of a crime विरुद्धार्थी शब्द: Convict (दोषी ठरविणे)
- उत्पत्ती: लॅटिन "quietare" (मुक्त करणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे आरोपांपासून मुक्त करणे, निर्दोष घोषित करणे.
- Cloze Test Passage: After a lengthy trial, the court decided to (1)_____ the accused due to lack of concrete evidence. The prosecution, however, had strongly argued to (2)_____ him based on circumstantial evidence. Legal experts noted that courts often (3)_____ suspects when witnesses fail to testify, while in stronger cases, judges do not hesitate to (4)_____ the guilty.
- पर्याय (Options): (1) A) Acquit B) Convict C) Convicting D) Acquitting (2) A) Acquit B) Convict C) Convicted D) Acquitted (3) A) Convict B) Acquit C) Convicting D) Acquitting (4) A) Acquit B) Convict C) Acquitting D) Convicting
- उत्तरे: (1) A) Acquit (2) B) Convict (3) B) Acquit (4) B) Convict
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: दीर्घ खटल्यानंतर, ठोस पुराव्यांच्या अभावी न्यायालयाने आरोपीला निर्दोष सोडण्याचा (acquit) निर्णय घेतला. मात्र फिर्यादी पक्षाने (prosecution) परिस्थितीजन्य पुराव्यांच्या (circumstantial evidence) आधारे त्याला दोषी ठरवण्यासाठी (convict) जोरदार युक्तिवाद केला होता. कायदेतज्ज्ञांनी नमूद केले की साक्षीदार साक्ष देण्यास अपयशी ठरल्यास न्यायालये अनेकदा संशयितांना निर्दोष सोडतात (acquit), तर मजबूत प्रकरणांमध्ये न्यायाधीश दोषींना दोषी ठरवण्यास (convict) संकोच करत नाहीत.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The special court acquitted three of the accused in the case citing

Shree

insufficient evidence presented by the investigating agency. मराठी अर्थ: तपास यंत्रणेने सादर केलेल्या अपुऱ्या पुराव्यांचा हवाला देत विशेष न्यायालयाने प्रकरणातील तीन आरोपींना निर्दोष सोडले (acquit).

- मराठी शब्द संग्रह: निर्दोष मुक्तता (honourable release), दोषसिद्धी (proving guilt)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Acquit" मध्ये "Quit" (सोडणे) लपलेले आहे - म्हणजे आरोपांतून सोडून देणे, निर्दोष घोषित करणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest antonym of "Acquit"? A) Release B) Convict C) Pardon D) Free उत्तर: B) Convict
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Acquit" आणि "Acquire" (मिळवणे) यांच्या स्पेलिंग साधर्म्यामुळे गोंधळ करतात - दोन्ही शब्दांचे अर्थ पूर्णपणे भिन्न आहेत.

---

3. Adamant / Flexible, Yielding (ॲडमंट)

- Adamant - मराठी अर्थ: ठाम, अविचल | English Meaning: Refusing to change one's mind or position; unyielding विरुद्धार्थी शब्द: Flexible (लवचिक), Yielding (नमते घेणारा)
- उत्पत्ती: ग्रीक "adamas" (अभेद्य दगड/हिरा) यावरून हा शब्द आला - जसा हिरा फोडता येत नाही, तसाच अविचल राहणारा निर्धार.
- Cloze Test Passage: Despite repeated requests from his family, the officer remained (1)_____ in his decision to serve in the remote border area. His superiors expected him to be more (2)_____ regarding the posting, but he refused to change his stance. Colleagues who knew him well were not surprised, as he had always been (3)_____ rather than (4)_____ when it came to matters of duty.
- पर्याय (Options): (1) A) Adamant B) Flexible C) Yielding D) Flexibly (2) A) Adamant B) Flexible C) Yielding D) Both B and C (3) A) Flexible B) Adamant C) Yielding D) Flexibly (4) A) Adamant B) Flexible C) Yielding D) Both B and C

उत्तरे: (1) A) Adamant (2) D) Both B and C (3) B) Adamant (4) D) Both B and C

- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: कुटुंबाकडून वारंवार विनंत्या होऊनही, दुर्गम सीमावर्ती भागात सेवा करण्याच्या निर्णयावर तो अधिकारी ठाम (adamant) राहिला. त्याच्या वरिष्ठांना अपेक्षा होती की त्याने पोस्टिंगबाबत अधिक लवचिक (flexible) रहावे, पण त्याने आपली भूमिका बदलण्यास नकार दिला. त्याला चांगल्या प्रकारे ओळखणाऱ्या सहकाऱ्यांना आश्चर्य वाटले नाही, कारण कर्तव्याच्या बाबतीत तो नेहमीच नमते घेण्याऐवजी (yielding) ठाम (adamant) राहत असे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The union remained adamant on its demand for a minimum wage hike, refusing to soften its stance during talks with management. मराठी अर्थ: व्यवस्थापनासोबतच्या चर्चेदरम्यान संघटना किमान वेतनवाढीच्या मागणीवर ठाम (adamant) राहिली आणि आपली भूमिका मऊ करण्यास नकार दिला.
- मराठी शब्द संग्रह: निर्धाराने ठाम राहणे (stand firm), हट्टीपणा (stubbornness)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Adamant" म्हणजे "हिऱ्यासारखा कठीण" - जसा हिरा वाकत नाही, तसाच अविचल

राहणारा निर्धार.

- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest antonym of "Adamant"? A) Stubborn B) Flexible C) Firm D) Rigid उत्तर: B) Flexible
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Adamant" हा शब्द फक्त नकारात्मक अर्थाने (हट्टी) घेतात, पण तो सकारात्मक निर्धार दर्शवण्यासाठी देखील वापरला जातो.

---

4. Adept / Inept, Unskilled (अॅडेप्ट)

- Adept - मराठी अर्थ: कुशल | English Meaning: Highly skilled or proficient at something विरुद्धार्थी शब्द: Inept (अकुशल), Unskilled (अकुशल)
- उत्पत्ती: लॅटिन "adeptus" (प्राप्त केलेले) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे कौशल्य प्राप्त केलेली, निपुण व्यक्ती.
- Cloze Test Passage: The young craftsman had become remarkably (1)_____ at handloom weaving after years of practice under his grandfather's guidance. His younger brother, however, remained (2)_____ at the same craft despite equal training, often making basic mistakes. The village elders praised the boy's skill, noting how (3)_____ artisans like him could revive traditional crafts, while (4)_____ workers struggled to meet even simple demands.
- पर्याय (Options): (1) A) Adept B) Inept C) Unskilled D) Ineptly (2) A) Adept B) Inept C) Skilled D) Adeptly (3) A) Inept B) Adept C) Unskilled D) Ineptly (4) A) Adept B) Inept C) Skilled D) Adeptly
- उत्तरे: (1) A) Adept (2) B) Inept (3) B) Adept (4) B) Inept
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: आजोबांच्या मार्गदर्शनाखाली (guidance) वर्षानुवर्षे सराव केल्यानंतर तरुण कारागीर हातमाग विणकामात (handloom weaving) विलक्षण कुशल (adept) झाला होता. मात्र त्याचा धाकटा भाऊ, समान प्रशिक्षण मिळूनही त्याच कलेत अकुशल (inept) राहिला आणि अनेकदा साध्या चुका करत असे. गावातील वडीलधाऱ्यांनी मुलाच्या कौशल्याचे कौतुक केले, आणि नमूद केले की त्याच्यासारखे कुशल (adept) कारागीर पारंपरिक कलांचे पुनरुज्जीवन कसे करू शकतात, तर अकुशल (inept) कामगार साध्या मागण्या पूर्ण करण्यासही धडपडत होते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The skill development mission aims to train unskilled rural youth to become adept in modern trades within a year. मराठी अर्थ: कौशल्य विकास मोहिमेचे उद्दिष्ट अकुशल ग्रामीण तरुणांना एका वर्षात आधुनिक व्यवसायांमध्ये कुशल बनवण्याचे आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: निपुणता (proficiency), हातोटी असणे (have a knack for)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Adept" मध्ये "Expert" शी साधर्म्य आहे - दोन्ही शब्द निपुणता/कौशल्य दर्शवतात.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest antonym of "Adept"? A) Skilled B) Proficient C) Inept D) Expert उत्तर: C) Inept
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Adept" (कुशल - विशेषण) आणि "Adopt" (स्वीकारणे - क्रियापद) यांच्या उच्चार साधर्म्यामुळे स्पेलिंगमध्ये चूक करतात.

5. Admire / Dislike (ॲडमायर)

- Admire - मराठी अर्थ: कौतुक, प्रशंसा | English Meaning: To regard someone or something with respect and approval विरुद्धार्थी शब्द: Dislike (नापसंत, तिरस्कार)
- उत्पत्ती: लॅटिन "admirari" (आश्चर्यचकित होऊन पाहणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे एखाद्याच्या गुणांचे मनापासून कौतुक करणे.
- Cloze Test Passage: Everyone in the village began to (1)_____ the young teacher for her dedication to educating underprivileged children. A few conservative elders, however, seemed to (2)_____ her modern teaching methods, viewing them as too unconventional. Despite this, most parents continued to (3)_____ her efforts, while only a handful chose to (4)_____ the changes she introduced in the classroom.
- पर्याय (Options): (1) A) Admire B) Dislike C) Disliking D) Admiring (2) A) Admire B) Dislike C) Admiring D) Disliked (3) A) Dislike B) Admire C) Disliking D) Admiration (4) A) Admire B) Dislike C) Admiring D) Admired
- उत्तरे: (1) A) Admire (2) B) Dislike (3) B) Admire (4) B) Dislike
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: वंचित मुलांना शिक्षण देण्याच्या तिच्या समर्पणासाठी (dedication) गावातील प्रत्येकजण तरुण शिक्षिकेचे कौतुक (admire) करू लागला. मात्र काही पुराणमतवादी वडीलधाऱ्यांना तिच्या आधुनिक शिकवण्याच्या पद्धती फार अपारंपरिक वाटल्याने त्यांना त्या नापसंत (dislike) वाटल्या. असे असूनही, बहुतेक पालक तिच्या प्रयत्नांचे कौतुक (admire) करत राहिले, तर फक्त काही मोजक्यांनीच तिने वर्गात आणलेले बदल नापसंत (dislike) करणे निवडले.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Citizens across the country admired the rescue team's efforts during the recent flash floods, while a few criticised the delayed response. मराठी अर्थ: अलीकडील अचानक आलेल्या पुरादरम्यान बचाव पथकाच्या प्रयत्नांचे देशभरातील नागरिकांनी कौतुक (admire) केले, तर काहींनी विलंबित प्रतिसादावर टीका केली.
- मराठी शब्द संग्रह: आदर बाळगणे (hold in respect), गुणग्राहकता (appreciation of qualities)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Admire" मध्ये "Mirror" शी ध्वनिसाधर्म्य आहे - जणू एखाद्याचे गुण आरशासारखे प्रतिबिंबित होऊन आपल्याला आकर्षित करतात.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest antonym of "Admire"? A) Respect B) Dislike C) Appreciate D) Praise उत्तर: B) Dislike
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Admire" (कौतुक करणे) आणि "Admit" (मान्य करणे) यांच्या स्पेलिंगमधील सुरुवातीच्या साधर्म्यामुळे गल्लत करतात.

---

6. Admonition / Approval, Praise, Request (ॲडमोनिशन)

- Admonition - मराठी अर्थ: सूचना, सक्त ताकीद | English Meaning: A firm warning or reprimand विरुद्धार्थी शब्द: Approval (मंजूरी), Praise (प्रशंसा), Request (विनंती)

- उत्पत्ती: लॅटिन "admonere" (इशारा देणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे चुकीच्या वर्तनाबद्दल कडक इशारा किंवा ताकीद देणे.
- Cloze Test Passage: The strict principal gave a stern (1)_____ to the students caught cheating during the exam, warning them of severe consequences. In contrast, the toppers received warm (2)_____ from the same principal for their honest hard work. While most teachers expected the students to simply follow the (3)_____ without question, the class representative made a respectful (4)_____ for a second chance for the first-time offenders.
- पर्याय (Options): (1) A) Admonition B) Praise C) Approval D) Request (2) A) Admonition B) Praise C) Approving D) Admonishing (3) A) Praise B) Request C) Admonition D) Approval (4) A) Admonition B) Praise C) Approval D) Request
- उत्तरे: (1) A) Admonition (2) B) Praise (3) C) Admonition (4) D) Request
- परिच्छेदाचा मराठी अर्थ: परीक्षेदरम्यान कॉपी करताना पकडलेल्या विद्यार्थ्यांना कडक मुख्याध्यापकांनी गंभीर सूचना/ताकीद (admonition) दिली आणि गंभीर परिणामांचा इशारा दिला. याउलट, गुणवत्ता यादीतील (toppers) विद्यार्थ्यांना त्याच मुख्याध्यापकांकडून त्यांच्या प्रामाणिक मेहनतीबद्दल उबदार प्रशंसा (praise) मिळाली. बहुतेक शिक्षकांना अपेक्षा होती की विद्यार्थ्यांनी कोणताही प्रश्न न विचारता या ताकिदीचे (admonition) पालन करावे, पण वर्गप्रतिनिधीने प्रथमच चूक करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी दुसरी संधी मिळावी अशी आदरपूर्वक विनंती (request) केली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The regulatory body issued a strong admonition to the company for violating environmental norms, despite the firm's request for leniency. मराठी अर्थ: पर्यावरणीय नियमांचे उल्लंघन केल्याबद्दल नियामक संस्थेने कंपनीला कडक ताकीद (admonition) दिली, जरी कंपनीने सौम्य कारवाईची विनंती (request) केली होती.
- मराठी शब्द संग्रह: कडक इशारा (stern warning), समज देणे (give a reprimand)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Admonition" मध्ये "Monitor" (देखरेख करणे) शी साधर्म्य आहे - चुकीच्या वर्तनावर देखरेख ठेवून दिलेली सक्त सूचना.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which word is the closest antonym of "Admonition"? A) Warning B) Reprimand C) Praise D) Scolding उत्तर: C) Praise
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Admonition" (ताकीद - नाम) आणि "Admiration" (कौतुक) यांच्या स्पेलिंग साधर्म्यामुळे संपूर्णपणे विरुद्ध अर्थ असलेले हे शब्द गोंधळून वापरतात.

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. Despite the evidence against him, he refused to _____ his mistake.
2. The court decided to _____ the accused after finding him not guilty.
3. He remained _____ about attending night classes despite his parents' objections.
4. The new recruit was _____ at handling customer complaints from day one.
5. The entire office began to _____ her sincerity and dedication to work.

6. The teacher gave a strong _____ to the student for repeatedly skipping homework.

उत्तरे: 1. acknowledge 2. acquit 3. adamant 4. adept 5. admire 6. admonition

- मिश्रित MPSC/UPSC सराव प्रश्न

1. Which word is the antonym of "Acquit"? A) Release B) Convict C) Free D) Discharge उत्तर: B) Convict
2. Which word means the opposite of "Adamant"? A) Rigid B) Stubborn C) Flexible D) Firm उत्तर: C) Flexible
3. "The principal gave the students a strong _____ instead of praise for their conduct." (correct word) A) Admiration B) Admonition C) Approval D) Request उत्तर: B) Admonition

सामान्य चुका (चुकीचे वाक्य विरुद्ध बरोबर वाक्य)

चूक: The judge decided to convict the innocent man due to lack of evidence. बरोबर: The judge decided to acquit the innocent man due to lack of evidence.

चूक: He was very adept when it came to handling new machinery, always making errors. बरोबर: He was very inept when it came to handling new machinery, always making errors.

चूक: The teacher gave the brilliant student a harsh admonition for her excellent results. बरोबर: The teacher gave the brilliant student warm praise for her excellent results.

PART 6: SPELLINGS

स्पेलिंग विभागात योग्य शब्द ओळखणे आणि त्यांचा अचूक वापर लक्षात ठेवणे महत्त्वाचे आहे, कारण परीक्षेत अनेकदा जवळपास सारखे दिसणारे चुकीचे स्पेलिंग पर्याय म्हणून दिले जातात.

---

1. Adhere (ॲडहिअर)

- मराठी अर्थ: पालन करणे, दुजोरा देणे English Meaning: To stick firmly to a surface or substance, or to follow a rule, belief, or plan
- उत्पत्ती: लॅटिन "adhaerere" (चिकटणे) यावरून हा शब्द आला - मूळ अर्थ भौतिकरित्या चिकटणे असला तरी लाक्षणिक अर्थाने नियम/तत्त्वांचे पालन करणे असा होतो.
- Example: All government employees must adhere to the code of conduct issued by the administration.
- मराठी भाषांतर: सर्व सरकारी कर्मचाऱ्यांनी प्रशासनाने जारी केलेल्या आचारसंहितेचे (code of conduct) पालन केले पाहिजे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Citizens are urged to adhere to traffic rules strictly during the festive rush to avoid accidents. मराठी अर्थ: अपघात टाळण्यासाठी सणासुदीच्या गर्दीत नागरिकांना वाहतूक नियमांचे काटेकोर पालन करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

Shree

- मराठी शब्द संग्रह: नियमांचे पालन (rule compliance), ठाम राहणे (stick firmly)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Adhere" मध्ये "Adhesive" (चिकटवणारे) शी साधर्म्य आहे - जसे टेप चिकटते, तसेच नियमाला/तत्त्वाला चिकटून राहणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Adheer B) Adhere C) Adhear D) Addhere उत्तर: B) Adhere
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Adhere" मध्ये "h" नंतर "e" ऐवजी चुकीने दुहेरी अक्षरे टाकतात (Adheer/Adhear).

---

2. Adjourn (ॲडजर्न)

- मराठी अर्थ: तहकूब, स्थगित English Meaning: To postpone or suspend a meeting, proceeding, or session to a later time
- उत्पत्ती: लॅटिन "diurnare" (दिवसापर्यंत ढकलणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे एखादे कामकाज दुसऱ्या दिवशी/वेळेपर्यंत पुढे ढकलणे.
- Example: The judge decided to adjourn the hearing until the next available date due to the lawyer's absence.
- मराठी भाषांतर: वकिलाच्या अनुपस्थितीमुळे न्यायाधीशांनी सुनावणी पुढील उपलब्ध तारखेपर्यंत तहकूब करण्याचा निर्णय घेतला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The parliamentary session was adjourned sine die after repeated disruptions by the opposition. मराठी अर्थ: विरोधकांच्या वारंवार होणाऱ्या गोंधळामुळे संसदेचे अधिवेशन अनिश्चित काळासाठी (sine die) तहकूब करण्यात आले.
- मराठी शब्द संग्रह: कामकाज पुढे ढकलणे (postpone proceedings), सत्र स्थगित करणे (suspend session)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Adjourn" मध्ये "Journ" (Journey/दिवस) आहे - म्हणजे कामकाज दुसऱ्या दिवसापर्यंत/वेळेपर्यंत ढकलणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Adjurn B) Adjourn C) Adjoun D) Adjourne उत्तर: B) Adjourn
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Adjourn" मध्ये "our" ऐवजी "ur" किंवा शेवटी अतिरिक्त "e" जोडतात.

---

3. Administrator (ॲडमिनिस्ट्रेटर)

- मराठी अर्थ: प्रशासक English Meaning: A person responsible for managing or overseeing an organisation, institution, or system
- उत्पत्ती: लॅटिन "administrare" (व्यवस्थापन करणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे कारभार/व्यवस्थापन पाहणारी व्यक्ती.
- Example: The newly appointed administrator introduced several reforms to improve

Shree

the hospital's daily operations.

- मराठी भाषांतर: नव्याने नियुक्त झालेल्या प्रशासकाने रुग्णालयाच्या दैनंदिन कामकाजात सुधारणा करण्यासाठी अनेक सुधारणा सादर केल्या.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The district administrator held a review meeting to assess the progress of ongoing rural development schemes. मराठी अर्थ: सुरू असलेल्या ग्रामीण विकास योजनांच्या प्रगतीचा आढावा घेण्यासाठी जिल्हा प्रशासकाने आढावा बैठक घेतली.
- मराठी शब्द संग्रह: कारभारी (manager), व्यवस्थापन अधिकारी (management officer)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Administrator" मध्ये "Administer" (व्यवस्थापन करणे) हे मूळ क्रियापद लपलेले आहे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Adminstrator B) Administrater C) Administrator D) Admanistrator उत्तर: C) Administrator
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी मधले "i" गाळतात (Adminstrator) किंवा शेवटी "or" ऐवजी "er" लिहितात (Administrater).

---

4. Admission (ॲडमिशन)

- मराठी अर्थ: प्रवेश English Meaning: The act of entering or being allowed to enter a place, institution, or organisation; also, an acknowledgement of truth
- उत्पत्ती: लॅटिन "admittere" (आत येऊ देणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे प्रवेश देणे किंवा सत्य मान्य करणे.
- Example: The college has started the online admission process for the upcoming academic year.
- मराठी भाषांतर: महाविद्यालयाने आगामी शैक्षणिक वर्षासाठी ऑनलाइन प्रवेश प्रक्रिया सुरू केली आहे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The state government has waived the admission fee for students from economically weaker sections this year. मराठी अर्थ: यंदा राज्य सरकारने आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील विद्यार्थ्यांसाठी प्रवेश शुल्क माफ केले आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: प्रवेश प्रक्रिया (admission process), नोंदणी (enrolment)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Admission" मध्ये "Admit" (आत घेणे/मान्य करणे) हे मूळ क्रियापद लपलेले आहे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Admision B) Admmission C) Admission D) Admittion उत्तर: C) Admission
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी दुहेरी "s" ऐवजी एकेरी "s" लिहितात (Admision) किंवा "ss" ऐवजी "tt" लिहितात (Admittion).

---

5. Adulterate (अडल्टरेट)

- मराठी अर्थ: भेसळ करणे English Meaning: To make something impure or lower in quality by adding inferior or improper substances

- उत्पत्ती: लॅटिन "adulterare" (भ्रष्ट करणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे शुद्ध वस्तूत भेसळयुक्त पदार्थ मिसळून तिची गुणवत्ता कमी करणे.
- Example: The food safety department fined several shopkeepers for attempting to adulterate milk with water.
- मराठी भाषांतर: दुधात पाणी मिसळून भेसळ करण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या अनेक दुकानदारांना अन्न सुरक्षा विभागाने दंड ठोठावला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: A special drive was launched to prevent traders from adulterating spices ahead of the festival season. मराठी अर्थ: सणासुदीच्या हंगामापूर्वी व्यापाऱ्यांनी मसाल्यांमध्ये भेसळ करण्यापासून रोखण्यासाठी विशेष मोहीम राबवण्यात आली.
- मराठी शब्द संग्रह: भेळमिसळ करणे (mix impurities), गुणवत्ता खालावणे (degrade quality)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Adulterate" शब्दात "Adult" दिसतो, पण गोंधळू नका - याचा अर्थ प्रौढपणाशी नाही तर भेसळीशी संबंधित आहे, हे लक्षात ठेवण्यासाठी वेगळी आठवण ठेवा - "शुद्ध वस्तूत परकीय पदार्थ मिसळणे".
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Adultrate B) Adulterate C) Adultarate D) Aduterate उत्तर: B) Adulterate
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी मधले "e" गाळतात (Adultrate) किंवा चुकीचे स्वर वापरतात (Adultarate).

---

6. Advantageous (ॲडव्हांटेजस)

- मराठी अर्थ: फायदेशीर, किफायतशीर English Meaning: Providing an advantage; beneficial or favourable
- उत्पत्ती: फ्रेंच "avantage" (फायदा) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे लाभदायक, फायदा देणारा.
- Example: Investing in solar panels can prove advantageous for farmers in the long run.
- मराठी भाषांतर: सौर पॅनेलमध्ये (solar panels) गुंतवणूक करणे दीर्घकाळात शेतकऱ्यांसाठी फायदेशीर ठरू शकते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The new export policy is expected to be advantageous for small-scale textile manufacturers. मराठी अर्थ: नवीन निर्यात धोरण लघुउद्योग वस्त्रोद्योग उत्पादकांसाठी फायदेशीर ठरेल अशी अपेक्षा आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: लाभदायक (beneficial), फायद्याचे (profitable)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Advantageous" मध्ये "Advantage" (फायदा) हा शब्द स्पष्टपणे लपलेला आहे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Advantageous B) Advantageus C) Adventageous D) Advantagous उत्तर: A) Advantageous
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी मधले "e" (Advantage+ous) गाळतात, ज्यामुळे चुकीचे स्पेलिंग तयार होते.

Shree

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. All staff members are expected to _____ to the office dress code policy.
2. The meeting was _____ due to the sudden unavailability of key members.
3. The newly appointed _____ streamlined the entire office workflow within weeks.
4. The college has increased the number of _____ seats for reserved categories this year.
5. Officials seized a large quantity of _____ edible oil from the local market.
6. Learning a second language can be highly _____ for career growth.

उत्तरे: 1. adhere 2. adjourned 3. administrator 4. admission 5. adulterated 6. advantageous

7. Adventurous (ॲडव्हेंचरस)

- मराठी अर्थ: साहसी English Meaning: Willing to take risks or try new and exciting experiences
- उत्पत्ती: लॅटिन "adventurus" (जे घडणार आहे) यावरून हा शब्द आला - मूळतः अनपेक्षित घटनेशी संबंधित, नंतर धाडसी वृत्तीसाठी वापरला जाऊ लागला.
- Example: The adventurous trekker decided to explore the unmapped trail despite warnings from the local guide.
- मराठी भाषांतर: स्थानिक मार्गदर्शकाच्या (guide) इशाऱ्यानंतरही त्या साहसी ट्रेकरने (trekker) नकाशावर नसलेला मार्ग शोधण्याचा निर्णय घेतला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The tourism department is promoting adventurous sports like river rafting and paragliding to boost the hill state's economy. मराठी अर्थ: डोंगराळ राज्याच्या अर्थव्यवस्थेला चालना देण्यासाठी पर्यटन विभाग नदी राफ्टिंग आणि पॅराग्लायडिंगसारख्या साहसी खेळांना प्रोत्साहन देत आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: धाडसी वृत्ती (bold nature), जोखीम पत्करणे (take risks)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Adventurous" मध्ये "Adventure" (साहस) हा शब्द स्पष्टपणे लपलेला आहे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Adventurous B) Adventerous C) Advencherous D) Adventurious उत्तर: A) Adventurous
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "ture" ऐवजी "ter" किंवा "cher" असे चुकीचे स्पेलिंग लिहितात.

---

8. Advertisement (ॲडव्हर्टाइजमेंट)

- मराठी अर्थ: जाहिरात English Meaning: A public notice or announcement promoting a product, service, or event
- उत्पत्ती: लॅटिन "advertere" (लक्ष वेधणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे लोकांचे लक्ष एखाद्या वस्तू/सेवेकडे वेधण्यासाठी दिलेली सूचना.
- Example: The company launched a nationwide advertisement campaign to promote

Shree

its new electric vehicle.

- मराठी भाषांतर: कंपनीने आपल्या नवीन इलेक्ट्रिक वाहनाची (electric vehicle) जाहिरात करण्यासाठी देशव्यापी जाहिरात मोहीम सुरू केली.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The government issued a public advertisement warning citizens against fraudulent investment schemes circulating online. मराठी अर्थ: ऑनलाइन प्रसारित होणाऱ्या फसव्या गुंतवणूक योजनांविरुद्ध नागरिकांना सावध करण्यासाठी सरकारने सार्वजनिक जाहिरात जारी केली.
- मराठी शब्द संग्रह: प्रसिद्धी देणे (publicise), जाहिरात मोहीम (advertising campaign)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Advertisement" मध्ये "Advert" (जाहिरात करणे) हे मूळ रूप लपलेले आहे - British इंग्रजीत "Advert" असेही संक्षिप्त रूप वापरले जाते.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Advertisment B) Advertisement C) Adverticement D) Advertizement उत्तर: B) Advertisement
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी मधले "e" गाळतात (Advertisment) किंवा "s" ऐवजी "z"/"c" लिहितात.

---

9. Advisable (ॲडव्हायझेबल)

- मराठी अर्थ: विवेकी, समंजस English Meaning: Sensible or prudent to do; recommended as a wise course of action
- उत्पत्ती: फ्रेंच "aviser" (सल्ला देणे) यावरून हा शब्द आला - म्हणजे सुज्ञपणे शिफारस केलेली, योग्य वाटणारी कृती.
- Example: It is advisable to carry an umbrella during the monsoon season while travelling.
- मराठी भाषांतर: पावसाळ्यात प्रवास करताना छत्री सोबत बाळगणे विवेकी/योग्य ठरते.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Health officials have said it is advisable for senior citizens to get their annual health check-ups done regularly. मराठी अर्थ: ज्येष्ठ नागरिकांनी नियमितपणे वार्षिक आरोग्य तपासणी करून घेणे विवेकी ठरते, असे आरोग्य अधिकाऱ्यांनी सांगितले आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: शहाणपणाचे (prudent), शिफारस केलेले (recommended)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Advisable" मध्ये "Advise" (सल्ला देणे) हे मूळ क्रियापद लपलेले आहे - सल्ल्यानुसार योग्य असणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct spelling? A) Adviseable B) Advisable C) Advizable D) Advisible उत्तर: B) Advisable
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Advise" (क्रियापद - सल्ला देणे) आणि "Advisable" (विशेषण) यांच्यातील "e" गाळण्याचा नियम विसरतात, आणि चुकीने "Adviseable" लिहितात.

10.Aeroplane (एरोप्लेन)

- मराठी अर्थ: विमान English Meaning: A powered flying vehicle with fixed wings
- उत्पत्ती: ग्रीक "aer" (हवा) + फ्रेंच "planer" (सरकत जाणे) यांच्या एकत्रीकरणातून हा शब्द तयार झाला - म्हणजे हवेतून सरकत जाणारे वाहन.
- Example: The aeroplane took off smoothly despite the heavy rainfall at the airport.
- मराठी भाषांतर: विमानतळावर (airport) मुसळधार पाऊस असूनही विमानाने सुरळीतपणे उड्डाण केले.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The state government has proposed building a new aeroplane manufacturing hub to boost the aerospace sector. मराठी अर्थ: विमान वाहतूक क्षेत्राला (aerospace sector) चालना देण्यासाठी राज्य सरकारने नवीन विमान उत्पादन केंद्र उभारण्याचा प्रस्ताव मांडला आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: विमान वाहतूक (air transport), हवाई प्रवास (aerial travel)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Aeroplane" मध्ये "Aero" (हवा) + "Plane" (सपाट पृष्ठभाग/विमान) - लक्षात ठेवा British इंग्रजीत "Aeroplane" तर American इंग्रजीत "Airplane" वापरले जाते.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: Which is the correct British English spelling? A) Airoplane B) Aeroplane C) Aeorplane D) Aeroplan उत्तर: B) Aeroplane
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Aero" ऐवजी "Airo" लिहितात किंवा शेवटी "e" गाळतात (Aeroplan).

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. The young explorer had an _____ spirit and loved trying new activities.
2. The company released a catchy _____ to promote its new mobile app.
3. Doctors said it was _____ to rest for a week after the surgery.
4. The _____ landed safely despite the strong winds.

उत्तरे: 1. adventurous 2. advertisement 3. advisable 4. aeroplane

---

- मिश्रित MPSC/UPSC सराव प्रश्न

1. Which is the correct spelling? A) Administrater B) Administrator C) Adminstrator D) Admanistrator उत्तर: B) Administrator
2. Which word means "to make impure by mixing inferior substances"? A) Adhere B) Adjourn C) Adulterate D) Advisable उत्तर: C) Adulterate
3. Which is the correct spelling for the flying vehicle (British English)? A) Airoplane B) Aeroplane C) Aeroplan D) Aeorplane उत्तर: B) Aeroplane

- सामान्य चुका (चुकीचे वाक्य विरुद्ध बरोबर वाक्य)

चूक: The meeting was adjurned due to lack of quorum. बरोबर: The meeting was adjourned due to lack of quorum.

चूक: Traders were caught trying to adultrate the milk supply. बरोबर: Traders were caught

trying to adulterate the milk supply.

चूक: It is adviseable to consult a doctor before taking any medicine. बरोबर: It is advisable to consult a doctor before taking any medicine.

PART 7: PHRASAL VERBS (Bear)

एकाच मूळ क्रियापदाला (Bear) वेगवेगळे preposition जोडल्याने अर्थ कसा बदलतो, हे या भागात पाहूया. या phrasal verbs चा सराव खास करून वाक्यरचनेतील बारकाव्यांवर आधारित प्रश्नांसाठी उपयुक्त ठरतो.

---

1. Bear down upon (बेअर डाऊन अपॉन)

- मराठी अर्थ: कोणावर चालून जाणे English Meaning: To move toward someone or something forcefully or in a threatening manner
- उत्पत्ती: मूळ "Bear" म्हणजे वजन/दाब सहन करणे किंवा घेऊन जाणे, आणि "down upon" जोडल्याने त्याचा अर्थ जोरदारपणे, धमकीच्या स्वरूपात एखाद्यावर चाल करून जाणे असा होतो - मूळतः जहाजे एकमेकांच्या दिशेने वेगाने येण्यासाठी वापरला जाणारा सागरी वाक्प्रचार.
- Example: The wild elephant suddenly began to bear down upon the fleeing villagers near the forest edge.
- मराठी भाषांतर: जंगलाच्या काठाजवळ पळणाऱ्या ग्रामस्थांवर जंगली हत्ती अचानक जोरदारपणे चालून येऊ लागला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Heavy monsoon clouds were seen bearing down upon the coastal districts, prompting an early fishing ban. मराठी अर्थ: किनारी जिल्ह्यांवर मुसळधार पावसाळी ढग चालून येताना दिसले, त्यामुळे लवकर मासेमारी बंदी लागू करण्यात आली.
- मराठी शब्द संग्रह: जोरदारपणे पुढे येणे (advance forcefully), धमकावत येणे (approach threateningly)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Down upon" म्हणजे थेट "खाली, अंगावर" - कोणीतरी अंगावर धावून येत आहे अशी कल्पना करा.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "The storm began to bear down upon the coastal town" means the storm was - A) Moving away from the town B) Moving forcefully toward the town C) Weakening near the town D) Bypassing the town completely उत्तर: B) Moving forcefully toward the town
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Bear down upon" चा अर्थ "सहन करणे" या मूळ Bear शी जोडतात, पण इथे तो जोरदार, धमकीयुक्त हालचाल दर्शवतो.

---

2. Bear on / upon (बेअर ऑन / अपॉन)

- मराठी अर्थ: कशाशी संबंधित वा प्रभाव असणे English Meaning: To be relevant to or have an impact on something

- उत्पत्ती: "Bear" चा मूळ अर्थ वजन उचलणे/आधार देणे असा आहे - लाक्षणिक अर्थाने एखादी गोष्ट दुसऱ्या गोष्टीवर "वजन" ठेवते म्हणजे तिच्यावर परिणाम करते, संबंधित असते.
- Example: The court ruled that the new evidence directly bears on the outcome of the ongoing corruption case.
- मराठी भाषांतर: न्यायालयाने निर्णय दिला की नवीन पुरावा सुरू असलेल्या भ्रष्टाचार प्रकरणाच्या निकालावर थेट परिणाम करतो/संबंधित आहे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Rising global fuel prices directly bear upon the cost of essential commodities in the domestic market. मराठी अर्थ: वाढत्या जागतिक इंधन किमतींचा देशांतर्गत बाजारातील जीवनावश्यक वस्तूंच्या किमतीवर थेट परिणाम होतो/त्या संबंधित आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: प्रभाव टाकणे (exert influence), संबंधित असणे (be relevant to)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: एखादी गोष्ट दुसऱ्या गोष्टीवर "वजन" (bear) टाकते असे कल्पून घ्या - म्हणजे तिच्यावर परिणाम/संबंध असणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "This new evidence bears on the case" means the evidence is - A) Irrelevant to the case B) Relevant and impactful to the case C) Rejected by the court D) Unrelated to the trial उत्तर: B) Relevant and impactful to the case
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Bear on" आणि "Bear out" यांचा गोंधळ करतात - Bear on म्हणजे संबंधित/प्रभावी असणे, तर Bear out म्हणजे पुष्टी करणे.

---

3. Bear out (बेअर आऊट)

- मराठी अर्थ: पुष्टी करणे किंवा समर्थन करणे English Meaning: To confirm or support a statement, theory, or claim
- उत्पत्ती: "Bear" (आधार देणे) + "out" (उघडपणे बाहेर आणणे) - म्हणजे एखाद्या दाव्याला/विधानाला पुराव्यानिशी आधार देणे, तो खरा असल्याचे सिद्ध करणे.
- Example: The latest survey data bears out the government's claim of improved literacy rates in tribal areas.
- मराठी भाषांतर: आदिवासी भागातील साक्षरता दर सुधारल्याच्या सरकारच्या दाव्याला ताज्या सर्वेक्षण आकडेवारीने पुष्टी दिली आहे.
- चालू घडामोडींशी संबंध: The forensic report bears out the eyewitness accounts given by residents during the investigation. मराठी अर्थ: तपासादरम्यान रहिवाशांनी दिलेल्या प्रत्यक्षदर्शींच्या (eyewitness) साक्षींना न्यायवैद्यक (forensic) अहवालाने पुष्टी दिली आहे.
- मराठी शब्द संग्रह: दुजोरा देणे (corroborate), सिद्ध करणे (validate)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Bear out" म्हणजे एखादी गोष्ट "उघडपणे बाहेर काढून" (out) खरी असल्याचे दाखवणे/पुष्टी देणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "The data bears out his theory" means the data - A)

Contradicts his theory B) Confirms his theory C) Ignores his theory D) Rejects his theory उत्तर: B) Confirms his theory

- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Bear out" चा अर्थ "बाहेर घेऊन जाणे" असा शब्दशः घेतात, पण खरा अर्थ पुराव्यानिशी पुष्टी करणे असा आहे.

---

4. Bear up (बेअर अप)

- मराठी अर्थ: कठीण काळात मजबूत राहणे English Meaning: To remain strong, brave, or resilient in difficult or challenging situations
- उत्पत्ती: "Bear" (सहन करणे) + "up" (वर, उभे राहणे) - म्हणजे संकटाच्या काळातही स्वतःला ताठ, मजबूत ठेवणे, कोसळून न जाणे.
- Example: Despite losing her job during the pandemic, she managed to bear up and start a small home business.
- मराठी भाषांतर: साथीच्या रोगादरम्यान (pandemic) नोकरी गमावूनही तिने खंबीर राहून एक लहान घरगुती व्यवसाय सुरू केला.
- चालू घडामोडींशी संबंध: Farmers in the drought-hit region are bearing up despite facing repeated crop failures this year. मराठी अर्थ: यंदा वारंवार पीक अपयशाला सामोरे जावे लागत असूनही दुष्काळग्रस्त भागातील शेतकरी खंबीरपणे तग धरून आहेत.
- मराठी शब्द संग्रह: धीराने तोंड देणे (face with courage), खंबीर राहणे (remain resilient)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "Up" म्हणजे उभे राहणे - संकट आले तरी "उभे" (up) राहणे, कोसळून न जाणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "She managed to bear up despite the bad news" means she - A) Broke down completely B) Remained strong and resilient C) Ignored the news D) Left the situation उत्तर: B) Remained strong and resilient
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Bear up" आणि "Bear with" यांचा गोंधळ करतात - Bear up म्हणजे स्वतः खंबीर राहणे, तर Bear with म्हणजे दुसऱ्याबद्दल सहनशीलता दाखवणे.

---

5. Bear with (बेअर विथ)

- मराठी अर्थ: धीर वा सहनशीलता दाखवणे English Meaning: To be patient with someone or something, tolerating difficulty or delay
- उत्पत्ती: "Bear" (सहन करणे) + "with" (सोबत) - म्हणजे एखाद्या व्यक्तीच्या किंवा परिस्थितीच्या त्रुटी/विलंबाबद्दल धीर धरून सहन करणे.
- Example: Please bear with us while our website undergoes scheduled maintenance for the next few hours.
- मराठी भाषांतर: पुढील काही तासांसाठी आमची वेबसाइट नियोजित देखभालीखाली (maintenance) असताना कृपया धीर धरा.

Shree

- चालू घडामोडींशी संबंध: The railway authorities requested passengers to bear with the delays caused by ongoing track repair work. मराठी अर्थ: सुरू असलेल्या रेल्वे मार्ग दुरुस्तीच्या कामामुळे होणाऱ्या विलंबाबद्दल रेल्वे प्रशासनाने प्रवाशांना धीर धरण्याची विनंती केली.
- मराठी शब्द संग्रह: संयम राखणे (maintain patience), सहनशीलता दाखवणे (show tolerance)
- लक्षात ठेवण्याची युक्ती: "With" म्हणजे सोबत - एखाद्याच्या त्रुटींसोबत (with) धीराने राहणे, म्हणजे सहनशीलता दाखवणे.
- MPSC/UPSC सराव प्रश्न: "Please bear with me while I fix the issue" means - A) Please help me immediately B) Please be patient with me C) Please leave the room D) Please stop the process उत्तर: B) Please be patient with me
- विद्यार्थी कुठे चुकतात: विद्यार्थी "Bear with" चा शब्दशः अर्थ "सोबत सहन करणे" असा घेतात, पण खरा अर्थ एखाद्या विलंब/त्रुटीबद्दल धीर धरणे असा आहे.

स्वयं-चाचणी (Self-Test) - रिकाम्या जागा भरा

1. The angry mob began to _____ the police barricade near the protest site.
2. His argument does not _____ the main issue being discussed in the meeting.
3. The witness statement _____ the CCTV footage collected by the investigators.
4. Even after the business collapsed, he managed to _____ and start afresh.
5. Kindly _____ me for a moment while I retrieve the necessary documents.

उत्तरे: 1. bear down upon 2. bear on/upon 3. bears out 4. bear up 5. bear with

---

- मिश्रित MPSC/UPSC सराव प्रश्न

1. "The evidence bears out his claim" means the evidence - A) Contradicts the claim B) Confirms the claim C) Ignores the claim D) Delays the claim उत्तर: B) Confirms the claim
2. Which phrase means "to remain strong during a difficult time"? A) Bear with B) Bear on C) Bear up D) Bear down upon उत्तर: C) Bear up
3. "The flood water began to bear down upon the low-lying village" means the water was - A) Receding from the village B) Moving forcefully toward the village C) Being diverted away D) Completely stagnant उत्तर: B) Moving forcefully toward the village

- सामान्य चुका (चुकीचे वाक्य विरुद्ध बरोबर वाक्य)

चूक: This document does not bear out on the current issue. बरोबर: This document does not bear on the current issue.

चूक: She managed to bear with despite the tragedy. बरोबर: She managed to bear up despite the tragedy.

चूक: Please bear up me while I complete the form. बरोबर: Please bear with me while I

Shree

complete the form.

PARA JUMBLES / SENTENCE REARRANGEMENT

उदाहरण 1

P. As a result, farmers across the state have started adopting drip irrigation methods.

Q. The state government recently launched a new water conservation scheme for farmers.

R. This has led to a significant reduction in groundwater usage over the past year.

S. The scheme aims to reduce dependency on traditional flood irrigation techniques.

उत्तर (योग्य क्रम): Q S P R

मराठीत अर्थ: राज्य सरकारने अलीकडेच शेतकऱ्यांसाठी नवीन जलसंधारण योजना सुरू केली. पारंपरिक पूर सिंचन तंत्रांवरील अवलंबित्व कमी करणे हे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे. परिणामी, राज्यभरातील शेतकऱ्यांनी ठिबक सिंचन पद्धती (drip irrigation) स्वीकारण्यास सुरुवात केली आहे. यामुळे गेल्या वर्षभरात भूजल वापरात लक्षणीय घट झाली आहे.

Short Trick: "As a result" हा शब्दसमूह नेहमी परिणाम दाखवतो, त्यामुळे तो शेवटाकडे असलेल्या वाक्यात शोधा - इथे तो P मध्ये आहे, म्हणून P हे Q-S नंतरच येईल.

उदाहरण 2

P. However, experts warn that awareness alone is not sufficient without strict enforcement.

Q. The transport department has been running a road safety campaign for the past month.

R. It focuses on educating school children about basic traffic rules and signals.

S. Early reports suggest a positive response from students and parents alike.

उत्तर (योग्य क्रम): Q R S P

मराठीत अर्थ: वाहतूक विभाग गेल्या महिनाभरापासून रस्ता सुरक्षा मोहीम राबवत आहे. शालेय मुलांना मूलभूत वाहतूक नियम आणि सिग्नल्सबद्दल शिक्षित करण्यावर ती केंद्रित आहे. सुरुवातीच्या अहवालांनुसार विद्यार्थी आणि पालक दोघांकडूनही सकारात्मक प्रतिसाद मिळत आहे. मात्र, तज्ज्ञांनी इशारा दिला आहे की कडक अंमलबजावणीशिवाय (enforcement) केवळ जनजागृती पुरेशी नाही.

Short Trick: "It" हा सर्वनाम R मध्ये आहे आणि तो थेट आधीच्या वाक्यातील "campaign" कडे निर्देश करतो, म्हणून R हे Q नंतरच येईल; "However" असलेले P नेहमी शेवटी येते कारण ते विरोधाभास/इशारा दाखवते.

उदाहरण 3

P. It provides free legal consultation to citizens from economically weaker sections.

Q. Many beneficiaries have praised the initiative for making justice more accessible.

R. The district legal services authority organised a free legal aid camp last week.

S. Volunteers, including law students, assisted lawyers throughout the two-day event.

उत्तर (योग्य क्रम): R P S Q

मराठीत अर्थ: जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाने गेल्या आठवड्यात मोफत विधी सहाय्य शिबिर आयोजित केले. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील नागरिकांना ते मोफत कायदेशीर सल्ला देते. कायद्याच्या विद्यार्थ्यांसह स्वयंसेवकांनी (volunteers) दोन दिवसांच्या या कार्यक्रमात वकिलांना मदत केली. या उपक्रमाने न्याय अधिक सुलभ केल्याबद्दल अनेक लाभार्थ्यांनी (beneficiaries) कौतुक केले आहे.

Short Trick: R मध्ये "camp" हा नामाचा (noun) पहिला स्पष्ट उल्लेख आहे, त्यामुळे R हेच सुरुवातीचे वाक्य; "It" (P) थेट त्या camp कडे निर्देश करते, म्हणून R नंतर लगेच P येते.

उदाहरण 4

P. This shift has been driven mainly by rising fuel costs and environmental concerns.

Q. Public transport usage has increased steadily in several Indian cities over the last decade.

R. City planners now face the challenge of expanding infrastructure to match this growing demand.

S. More commuters are choosing buses and metro trains over private vehicles.

उत्तर (योग्य क्रम): Q S P R

मराठीत अर्थ: गेल्या दशकभरात अनेक भारतीय शहरांमध्ये सार्वजनिक वाहतुकीचा वापर सातत्याने वाढला आहे. अधिकाधिक प्रवासी खासगी वाहनांऐवजी बस आणि मेट्रो ट्रेनला प्राधान्य देत आहेत. वाढते इंधन खर्च आणि पर्यावरणविषयक चिंता यामुळे हा बदल प्रामुख्याने घडला आहे. या वाढत्या मागणीशी जुळणारी पायाभूत सुविधा (infrastructure) विस्तारण्याचे आव्हान आता शहर नियोजकांसमोर (city planners) आहे.

Short Trick: "This shift" (P) हे S मधील बदलाकडे (buses/metro निवडणे) थेट निर्देश करते, त्यामुळे P हे नेहमी S नंतरच येईल, आधी नाही.

उदाहरण 5

P. Consequently, the number of women entrepreneurs in rural areas has doubled in five years.

Q. The ministry introduced a new microfinance scheme to support rural women entrepreneurs.

R. These loans require minimal paperwork and no collateral for amounts below a certain limit.

S. The scheme offers low-interest loans to help women start small-scale businesses.

उत्तर (योग्य क्रम): Q S R P

मराठीत अर्थ: ग्रामीण महिला उद्योजकांना (entrepreneurs) पाठबळ देण्यासाठी मंत्रालयाने नवीन सूक्ष्मवित्त (microfinance) योजना सुरू केली. महिलांना लघुउद्योग सुरू करण्यास मदत व्हावी यासाठी ही योजना कमी व्याजदराची कर्जे देते. ठराविक मर्यादेखालील रकमेसाठी या कर्जांना कमीत कमी कागदपत्रे आणि कोणतीही तारण (collateral) आवश्यक नसते. परिणामी, ग्रामीण भागातील महिला उद्योजकांची संख्या पाच वर्षांत दुप्पट झाली आहे.

Short Trick: "These loans" (R) हे S मधील "loans" कडे थेट निर्देश करते, म्हणून R हे S नंतरच येईल; "Consequently" असलेले P नेहमी शेवटी येते कारण ते अंतिम परिणाम दर्शवते.

Para Jumbles सोडवण्याच्या सामान्य युक्त्या (General Tips)

1. सुरुवातीचे वाक्य (Opening Sentence) ओळखा - जे वाक्य विषयाची ओळख करून देते, कोणत्याही सर्वनामाने (it, this, these) सुरू होत नाही, ते साधारणपणे परिच्छेदाची सुरुवात असते.
2. सर्वनाम आणि जोडणी शब्दांकडे (Linking Words) लक्ष द्या - "however", "as a result", "consequently", "this", "these" असे शब्द असलेली वाक्ये सहसा आधीच्या वाक्याशी जोडलेली असतात, त्यामुळे ती सुरुवातीला येऊ शकत नाहीत.
3. कारण-परिणाम संबंध (Cause and Effect) तपासा - एखादी घटना (कारण) आधी येते आणि तिचा परिणाम/निष्कर्ष नंतर येतो, हा नैसर्गिक क्रम लक्षात घ्या.
4. दोन वाक्यांची जोडी (Pair) आधी शोधा - संपूर्ण क्रम एकदम ठरवण्याऐवजी, कोणती दोन वाक्ये एकमेकांशी थेट जोडलेली आहेत हे आधी ओळखा, मग उर्वरित वाक्ये त्या जोडीभोवती बसवा.

Shree